

ELŐFIZETÉS

BELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 v. 30 f.

BIRORSZÁGON:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 v. 30 f.

Arad, 1907.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és cseanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357

KIADÓHVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság
József utca 23. sz.
TELEFON-SZÁM: 151

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, december 10.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A tornyai levél.
- Vasárnap és hétfőn.
- Tisztújítás a megyén.
- A Weitzer-ügy vége.
- A svéd király meghalt.
- Justhot hazaküldték.
- A vízművek zárata.
- Ki a vivát?
- Cseanádvarmegye tisztújítása.
- Tarcsa: Diószeghy képkiallítása. Irta Urhegyi Alajos.

A tornyai levél.

Arad, december 9

A tornyai postabélyegző, a kopott, egyszerű kincstári szerszám, csodát művel. Egy levélre ütődött a festéke, egészen olyan levélre, mint aminőt néhány év előtt az ugrai postamester továbbított. Es lám, az a levél akkor hazaárulás volt, most pedig nemzetmentés. Akkor a levél írójának büntársává lett a zöldre festett magyar királyi bádogszekrény, amiért nem nyelte örökre magába a kárhuzatos episztolát; átkos volt a dőcögő mozgóposta, a miért nem hullajtotta el a sinek mentén. Most ellenben áldás jár a levéllel; piros a pecsétje, oh áldott, oh áldott a kézbesítője!

Justh Gyula, a képviselőház elnöke levelet írt Tornjáról, amely Wekerle Sándor miniszterelnöknek szólt. A levélben, úgy sejtik, Justh a házszabályrevízióról ír. Ez a sejtés aligha járhat messze a valóságtól. Abban a beszédben, amelyet Justh Gyula vasárnap Makón a függetlenségi kör előtt tartott, szintén azt mondotta: megfontolni való, vajjon nem lenne jó a házszabályrevízió. Vagy ilyesfélekép. A

szó szerinti szöveg ugyanis csak arra való, hogy a lényegét az ember letagadhassa. Justh Gyula tehát, a legalkotmányosabb elnök, akinek a horvátok is bizalommal kiáltanak segítségért a vergődésükben, a házszabályok revíziójára gondol. Az már keveset jelent az igazság szempontjából, hogy Justh ezt a gondolatát csak Wekerle-re bizza s nem kiáltja mindjárt világgá, mint a hogy az ugrai ember, az őszinteség és az egyenesség hőbortos vitéze tette.

Szó sincs róla: igaza van Justh Gyulának. Hozzáteszük: nem azért van igaza, hogy Tisza Istvánnak is igaza legyen. Tekintet nélkül arra, ami valaha történt, helyesen gondolkodik. Annál a cinikus beszédnyakazásnál, amelyet Návay Lajos az alelnöki széknél végez, annál az állapotnál, amikor az elnök azért vonja meg a szót, mert a beszédet hosszúnak találja, amikor a parlamenti illemmel pótolja, amire az írott házszabályok nem jogosítják, — hát ennél sokkal jobb, tisztességesebb és becsületesebb a házszabályrevízió. Barátai vagyunk a humornak, de az egyenesen undorító, amikor az elnök a vasárnapi parlamenti ülésen azt mondja a szónoknak: úgy látszik barátja a vasárnapi munkaszünetnek és azt akarja, hogy megvonjam a szót. Az kétségtelen, hogy Návay szívesen áldozza föl a vasárnapi munkaszünetet, amikor hirhedt hivatásában: a szóbeléfojtásban kell a kormányt szolgálni. És csak csodálni lehet ezt a szép karriernek indult fiatal embert, amikor ezt a napszámmunkát a nemzetnek tett szolgálatnak hiszi. Mindenki előtt gyűlöletes a horvát obstrukció, de amiatt nem lehet a törvényt is olyan könnyedén föl-

függeszteni, akár a vasárnapi munkaszünetet; és legfőképpen nem lehet a leg-súlyosabb és legveszedelmesebb prec densek egész raját bocsátani a bizonytalan jövőre. Vagy azt hiszi Návay, hogy a világ mindig a mostani marad s ő öröké nyesheti tetszése szerint hosszabbra vagy kurtára a beszédeket?

És jobb a becsületes házszabályrevízió, mint az a kapkodás, amelylyel a mentő tervek után ugranak. Az egyik: vonják egybe a címet és az egyszakaszt. Tehát az abszolút rövidnek is lehet kicsinyítése; még az egyszakaszos törvényből is lehet kisebbet préselni. Végül az egyetlen szakaszt is elhagyják s elég lesz a cím is, hogy azzal Wekerle a kiegyezést életbeléptesse. A másik: álljon föl a függetlenségi képviselő és ajánlja, hogy miután az általános vita beillett részletes vitának, tehát erre szükség ni csen, ennélfogva mondassék ki, hogy a törvény el van fogadva. Kár lenne. Ezek a politikai Hombár Mihályok, amilyen nevettezők, leszednék azt a csöpp törvényességet, amely a szegényes nimbuszu magyar parlamenten még megmaradt.

Justh Gyulának van igaza: házszabályrevíziót. Az ő erős, bátor egyéniségére vall, hogy ezt ki merte mondani. Azért félnek tőle, mert Tisza István és a volt szabadelvű párt is ezt akarta? És hogy a koalíció ép ennek volt az esküdt ellensége? Fu csa. A mai többség ellensége volt a kiegyezésnek és most ép úgy akarja, mint a szabadelvű párt; gyűlölte a kvótát és ép úgy megszavazza, sőt cudarabbul, mint a hatvanhetesek. Miért finomkodnának ép a házszabályrevízióval?

Diószeghy képkiallítása.

Irta: Urhegyi Alajos.

Körülbelül 10 esztendeje annak, hogy kiöltött a művészpartolásnak ugyszólván szükségessége. Ez azután maga kéré gyűjtötte a magacéljainak megfelelően a piktorokat, megteremtette a maecenásokat — s a gomba módon szaporodó műkereskedéseket, állás művészi zsibvásárokat. Budapest több utcáin lépten-nyomon találkozhattunk ujonnan megnyitott műkereskedésekkel, ahol a képviselőek a legrefináltabb felírásokkal hívták fel a közönség figyelmét a „valódi” olajfestményekre. Unnepszámba ment azután az, ha a slányságok között helylyelkőzzel akadt néhány kiválóbb darab. Ugyanakkor, a sok külsőséggel dolgozó műkereskedések alapításának idejében, Budapesten, nem is a fő utvonalon egy kis bolt helyiségben fel-függesztettek néhány eladásra szánt festményt. Csak néhányat, mondom, de kiváló. A „Könyves Kálmán” cég vállalkozása volt. A képeket megvették. Kiakasztottak ujakat, — azokat is megvették. Hozzávették a szomszéd kis bolt helyiséget is, abba is kifüggesztettek pár képet. Azokat is megvették. S hogy a szavakat egymásba ne öltsem, 10 év alatt, míg az ugynevezett „valódi kézzel festett olajfestményeket” áruló műkereskedők egymásután csukták be üzletüket, ez a cég

megnyitotta hatalmas szalonját, melyekben időről időre a legnagyobb nevű magyar művészek mutatják be kollektív alkotásukat s a régi egyszerű műkereskedés olyanná lett, hogy a kultuszminiszteri államtitkár nem állja, hogy maga nyissa meg a kiállításokat.

Ime! az az üzlet, mely eddig, k reskedő nyelven szólva, rosszul ment, az a portéka, amelyik eddig nem volt keresett, fényes üzletnek nyilvánult.

Miért? Mert reális alapja volt. Mert nem az volt a cél, hogy a látogató legalább csak egy képet vegyen, azután ugyanis elmegy tőle az étvágya, hanem o yant vegyen, ami után már megkívánja a másodikat.

Ilyenfajta cél lebeghetett Welsz és Kleinék előtt is, mikor pár hét előtt megnyitották a kiállítások részére egyszerű helyiségöket. Olyanfajta kiállításokat akarnak ők is rendezni, mint nagyhirnevű cégtársuk. Olyanok akarnak ők egyelőre lenni, hogy u gymondjam pl. „Könyves Kálmán a mellényz-ebben”. S ami majd idővel nem fér a mellényz-sebbe, majd bele- rakják ők azt a téli kabát nagy zsebébe is! Jól indulnak és jó helyre indulnak. Ar d e tekintetben párhuzam város. Ahány lárt volt itt, az mind sikerült — pedig nem egyszer kár volt sikerülni. Est nem az u öbbi 2 kisebb kiállításra mondom, mert azokat szeretném megdicsérni. Mivel azonban véletlenül ez egyik

az enyém volt, hát — nem dicsérem. Ha azonban valaki akad, akinek tetszett, legnagyobb tisztelőjévé tett!

Most új festőre került a sor! Dó zeghy László állított ki vagy 90 darab festményt. Tudom, vannak sokan, akik azt mondják, hogy nem ismerik a nevet! Hát hiszen épen azért állította ki képeit, hogy tessék megismerni! Tessék csak megnézni azokat a képeket s akkor féltetessük azt a föfogást, hogy csak ismert nevé tud festeni. Diószeghy pedig tud! Határozottan tud. Nem a lármás motívumokat keresi, a természet imitációit kapják meg. Megfesti a domb lankás lejtőjét, az ősz hervadás ezernyi színével, a falusi utcát kis fehér házaival, a kis parasztház dűledező kapuját, a virágos mezőt, a cigányviskót, a tanyát, az erdőt. Főképpen az erdőt.

Nagyon szereti az erdő csendjét, a fák között honoló félhomályt, a fák közül kiszaladó patakocska csobogását — a bájos intimitásokat. S ezek nemcsak megkapják lelkét, hanem igazán bájos színekkel adja vissza érzését. Sajátos technikája igazán hozzásmul érzéséhez, mint a bánatos érzé-hez a gondoska hargia. Nem az anyag a fő nála, hanem az érzés. El-nagyelt képet nem találunk tőle. Amly kellemetlen volna, ha valaki Vörösmarty „Merengő-jét” rikácsolóan ordító hangon szavalná el épen oly kellemetlen, mikor egy igazán bájo

Ha megcsinálják, aminthogy megteszik, ha rá kerül a sor, még mindig Tisza István marad a nemzet ellensége, még mindig a szabadelvű párt lesz a sötét múlt — és Ugra még mindig az erkölcsi bélpoklosságtól fertőzött fészkek marad, míg Tornyanak égboltja az új, kivezető utat mutató csillagnak születési helye.

Vasárnap és hétfőn.

A képviselőház ülései.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Budapest, december 9.

Az első vasárnapi ülés minden nevezetes esemény nélkül folyt le. A külső kép mindenre érdekes volt a Házban. Zsufolásig megtelt karzatok, melyek mára elhódították a Kossuth Lajos utca gyönyörű asszonyait. Hivatalnokok, akik hétköznap nem érnek rá, eljöttek megnézni, hogyan hangzik hát a horvát szó a magyar parlamentben. Ebben volt is részük bőven: kilenc horvát képviselőt fogyasztott el az ülés.

Persze, ebben az eredményben, mely a kormány szerint igazolja a vasárnapi ülés megtartását, Návay Lajosé a kétes dicsőség. Hat képviselőtől megvonta a szót és a másik három is csak úgy kerülte ki ezt a végzetet, hogy megunta az elnöki figyelmeztetéseket és hamarabb leült, mintsem leültek volna. Ez történt délelőtt tíz órától délután negyed négyig. Kissé unalmas mulatság volt, de legalább kevesen vettek benne részt. A kormány az ország minden zugába küldött táviratot, hogy jöjjenek fel a képviselők, de ennek egész gyér volt a fogana. Nem volt százötven képviselőnél több a Házban.

A folyosókon erősen beszéltek az egész ülés alatt, hogy három órára valami nagy puccs következik.

- Az ülést meghosszabbítjuk!
- Permanens ülés lesz!

san egyszerű érzés tolmácsolásához a festő 5 centiméteres széles pemzlit és $\frac{1}{4}$ kiló deckweiszot használ. Az előadás simuljon az érzéshez. S ez Diószeghy erőssége. Az ő lazuroz lágy színelő méltó kifejezői érzésének. Igazi gyönyörűséggel néztem „Zöldes bükkös”, „Borus hangulat a tavon”, „Alkony”, „Zöldes részlet” festményeit.

De nemcsak ezek, hanem többi képei is mind akkor készültek, mikor festőjüknek igazán volt mondani valójuk.

Diószeghy különben véletlenül került ide. Múterme Budapesten van a látogatóba jött tavasszal Ujszentannán lakó bátyjához. Itt maradt egy hétig s Budapest szürke levegője után végtelenül jól érezte magát a virágos mezőn, a patakok partján. Itt maradt még egy hétig s ellátogatott a közeli hegyek közé. Itt maradt a harmadik héten — itt maradt mostanig. S mikor a késő hideg ősz bekergette az erdőből, a mezőről, azt, amit itt alkotott körülöttünk, itt mutatja be *közöttünk*.

Ez is csak igazolja azt a többször hangzott véleményünket, hogy nyugodtan lehetne Arad művészeti központ, mert oly sok szép van a környéken. Természetesen, szép annak, aki nemcsak a szemével lát — hanem a szívével is.

S miután elmondottaim után még mindig akad vagy száz ember, aki előbb a művész bizonyítványait is kéri, hát ide írom, hogy 8 éven át ette Münchenben a művésznövendékek száraz kenyérét s érezte a tanulás minden gyönyörét.

S ezek után nyugodtan hívom fel a közönséget a kiállítás megtekintésére, hogy igazolja őszinteségemet.

Ezek a hírek szállodáltak, de nem lett belőlük semmi. Állítólag csakugyan volt a kormánynak valami terve, melylyel egyszerre végzett volna a horvát obstrukcióval, de ezeknek végrehajtása megtört *Apponyi* Albert ellenzésén. Az ülés végére megjelentek a teremben az összes miniszterek, utolsónak *Apponyi* Albert gróf, aki még a teremben is vitakozott *Hoitsy* Pállal, aki a házszabályokkal gesztikult neki, de végre simán fejeződött be az ülés, melyről a következő részletes tudósítáunk számol be:

Elnök: Návay Lajos.
Elnök: Az ülést megnyitom! (Felkiáltások balról: Eljen az elnök!)
Vlád Aurél: Eljen a házszabály! (Nagy zaj.)
Lukinics Odön az első szónok. Néhány pernyi beszéde után az elnök figyelmezteti, hogy legyen tekintettel a Ház türelmére s tartózkodjék a felesleges fejtegetésektől. Lukinics folytatja a beszédét, amire az elnök újból figyelmezteti, hogy óvakodjék a túlfágosan hosszú fejtegetéstől. Újból való figyelmeztetés után megvonja tőle a szót.

Lorkovics Iván: Horvátul beszél.
Elnök: Kérem, ne bocsátkozzék közjogi magyarázatokba.

Lorkovics Iván: Folytatja beszédét.
Elnök: Figyelmeztetem, hallgasson az elnöki figyelmeztetésre. Ha pedig a vasárnapi munkaszünet híve, meg fogom öntől vonni a szót.

Lorkovics Iván: Folytatja horvát beszédét.
Elnök: A felolvasásokkal a tárgyalások menetét akarják az urak meglassítani. Ha azokat folytatják, megvonom a szót.

Szokoly Tamás: Magyarul beszélj!
Lorkovics Iván: Folytatja beszédét.
Elnök: Megvonom öntől a szót.

Brics Vatoszláv: Horvátul beszél. Az elnök figyelmeztetése után befejezi beszédét.
Surmin György: A házszabályokhoz kér szót.

Elnök: Magyar nyelven?
Surmin György: Igen! Figyelmeztet arra, hogy Lorkovics a szövegvonás miatt nem terjeszthette be határozati javaslatát, pedig ezt tízen aláírták s így a zárszó jogát is biztosították neki.

Elnök: A határozati javaslatot csak beszéd kapcsán lehet előterjeszteni s azt hiszem, a Ház nem is engedi meg, hogy az indítványt utólag terjesszék a Ház elé. (Helyeslés.)

Mazuranics Bogoszláv: Horvátul beszél.
Elnök: Ne tessék most azzal foglalkozni, lesz-e részletes tárgyalás; tessék a javaslathoz szólni.

Baross János: Litografált beszéd! A 67. oldalt olvassa! (Zaj)

Mazuranics Bogoszláv: Folytatja beszédét.
Elnök: A valus rei publicae nevében kérem, tessék a tárgyhöz szólni. (Élénk helyeslés)

Mazuranics Bogoszláv tovább beszél.
Elnök megvonja tőle a szót.

Vinkovics Bozsó horvátul beszél.
Mazuranics Bogoszláv közbeszól.
Elnök: Rendreutasítom!
Eber Antal: Ha renitenskedik, a mentelmihez velem!

Szokoly Tamás: Ha tisztességet akartok tanulni, jöjjetek ide!

Vinkovics Bozsó: Indítványt olvas fel.
Elnök: Tessék magyarul felolvasni az indítványt!

Vinkovics Bozsó: Felolvassa magyarul.
Kmetty Károly: Horvát és magyar szöveggel nem lehet elfogadni indítványt!

Elnök: Kétszer figyelmezteti.
Vinkovics Bozsó: Befejezi beszédét.
Popovics Dusan: Személyes megtámadtatás címén kér szót.

Elnök: Már Supilot felhívtuk. Csak utána beszélhet a képviselő ur.

Supilo Ferenc: Határozati javaslatot nyújt be.
Elnök: Maradjon a tárgynál.

Eber Antal: Nem azért fizetik, hogy eltérjen a tárgytól! Fizetett pojláca!
Supilo Ferenc: Tovább beszél.

Elnök: Kétszeri figyelmeztetés után megvonja tőle a szót! (Nagy zaj és helyeslés.)

Grahovac Mirko: Horvátul beszél.
Elnök: Tessék a tárgyhöz beszélni. Elhiszem, hogy ön kötelességének tartja beszélni,

de teljesítse a házszabályok által előírt kötelességét is.

Grahovac Mirko: Befejezi beszédét.
Budiszavlyevics Bude: Horvátul beszél.
Elnök: Ismételt figyelmeztetés után megvonja tőle a szót.

Banjanin János: Horvátul beszél hosszasan.

Elnök: A Ház türelmetlenségére és fáradtságára való tekintettel, kéri: fogja rövidebbre a beszédét.

Banjanin János: Folytatja beszédét. (Nagy zaj.)

Eber Antal: Csunya komédia! Komédiások!
Elnök: Ébért rendreutasítja.

Banjanin János: Tovább beszél. (Óriási zaj. Felkiáltások: Elég volt!)

Elnök: Negyed négy óra. A parlamentti illem sem engedi, hogy a képviselő ur tovább is visszaéljen a Ház türelmével. (Zaj.)

Banjanin János: Tovább beszél.
Elnök: Harmadszori figyelmeztetés után megvonja tőle a szót.

Az ülés negyed négy órákor végződött.

A mai ülés.

Ma még néptelenebb a Ház, mint a vasárnapi ülésen. *Eötvös* Károly beszédét ugyan mára jelezte, de nem egészen hisz a vajda szótartásában a publikum. Annál kevésbé, mert *Eötvös* tegnap benn volt a Házban és sokáig trafikált *Wekerlével*. Nagy kérdés tehát, csakugyan bejön-e az ülésre a vajda, akinek kedvéért pedig báró *Bánffy* Dezsőné is ott van a karzaton.

Az ülést Návay Lajos elnök tíz órákor nyitotta meg. Mindjárt előjáróban rendreutasította utólag *Eber* Antalt, aki tegnap azt kiáltotta *Supilonak*, hogy: fizetett pojláca. Kéri a Ház tagjait, ne zavarják ilyen inzultusokkal az alkotmányért folyó harcot. *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszter a hadmentes égi díjalapról, a honvédmeház állapotáról és számadásáról, a honvédevelő- és közpöntézetek állapotáról, a Magyarországon elhelyezett közös hadseregbeli real- és hadapródiszkolákban a magyar nyelv tanításáról s a tisztai áthelyezésekről szóló jelentéseit benyújtja. A jelentéseket a véderő- és pénzügyi bizottságokhoz utasítja.

Ilics Gedeon és Muacsevics Vazul beszéltek horvátul a javaslat ellen. Az elnök egyiktől sem vonta meg a szót. Negyedtizenkét órákor az elnök konstata, hogy több szónok az általános vitához följegyezve nincs s így a vitát nagy éljenzés közben bezárta.

Elnök: Az ülést 5 percre felfüggeszti.

A szünet után
Rakovszky István veszi át az elnöklést. *Földes* Béla előadja még a zárszó jogával s a javaslat ellen elhangzott kifogásokkal vitakozik.

Utána *Polónyi Géza* áll fel szólásra.
— Csujmó! kiáltják felője. A baloldali nagy része kivonul.

Polónyi Géza: A személyét ért támadásokra azért nem reflektál, mert látzatát is kerülni akarja annak, mintha huzni akarná a vitát. (Helyeslés.) A részleteknél azonban azokkal is foglalkozni fog. Csak arra akar reflektálni, amit november 28-án *Szterényi József* mint a miniszter képviselője mondott róla, aki azt mondta, hogy nemcsak nem ért *Polónyi* a kérdésekhez, hanem tudatosan adja a beavatatlant. Kérde, használ-e a függetlenségi párt tekintélyének, ha a volt igazságügyminiszterről *Kossuth* megbízásából azt állítják, hogy tudatlan. Ezt hűségért jutalmul kapta. A dolgnak azonban van közjogi része is. A házszabályok nem intézkedhetnek az ilyen per procura gorombáskodásról s azok szerint a miniszter képviselői nem szólhatnak fel bármikor, mint a miniszterek, hanem csak szakértők gyanánt szerepelhetnek. *Kossuth* *Szterényi* küldte ide közjogi és alkotmányjogi szakértőnek. A Háznak van közjogi szakértője, de ez nem a kereskedelem ügyi államtitkár, aki e réven gorombásodik.

Elnök: Megjegyzí, hogy ha *Szterényi* képviselő a házszabályokba ütköző módon viselkedett volna, az elnök rendreutasítja.

Polónyi Géza: Megelégszem ezuttal azzal, hogy megvilágítsam *Szterényi József* közjogi szakértelmét. Részletesen foglalkozik ezután az államtitkár ama kijelentésével, amelyek a nem-

zetközi szerződések becikkelyezésével foglalkoznak. A szakértő ur bizony — folytatja — nem ismeri a törvényt. De legalább annyi szerénység lehetne benne, hogy mást ne vádoljon tudatlansággal. Foglalkozik ezután az autonóm vámtarifával és e tekintetben is teljesen tartatlannak tartja Szerényi álláspontját.

Polónyi Géza nagyon veszedelmes precedensnek tartja, hogy egyetlen miniszter sincs jelen az ülésen. Ez ellenkezik a negyvennyolcas törvényekkel.

Elnök kijelenti, hogy a negyvennyolcas törvények értelmében a miniszterek a tárgyaláson résztvehetnek, de nem kötelesek résztvenni.

Polónyi Géza kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el. Kéri beuyított határozati javaslatának elfogadását.

Szerényi József kereskedelemügyi államtitkár röviden kíván reflektálni Polónyi beszédének ama részére, amelyben vele foglalkozott. Kijelenti, hogy a kiegyezésnél mint magyar hazafi viselkedett a függetlenségi párti elvek szerint és tanunak hívja fel az egész Házát, hogy ő nem gorombáskodott Polónyival.

Polit Mihály a javastat ellen beszél és saját határozati javaslatát ajánlja elfogadásra.

Ezután a norvát záróbeszédre került a sor. Először Roics Milán szólalt fel, aki akadálytalanul befejezhette beszédét. A többi horvát szónokok, Surmin György, Pinterovics Antal, Lukinics Odön és Mazuranics Bogoszláv felszólalásuk során valamennyien eltértek a tárgytól, amiért az elnök megvonta tőlük a szót.

Lorkovics Iván horvátul kér szót a házszabályokhoz.

Elnök nem adja meg az engedélyt.

Polónyi Géza a házszabályokhoz szól és arról beszél, hogyan kellett volna az elnöknek az utolsó horvát szónokkal, Mazuranics szemben eljárni, aki három óra után is beszélt, a nélkül, hogy erre a Ház engedélyt kérte volna.

Elnök kijelenti, hogy Polónyi tévedésben van, mert Mazuranics még fél három előtt kezdte beszédét, tehát folytathatta volna bármédig, ha az elnök meg nem vonja tőle a szót. Felemlíti, hogy Polónyi is nemrégiben három óra hosszat beszélt.

A napirend megállapítása után az ülés véget ért.

Tisztujtás a megyén.

Csendes restauráció.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 9.

A megyeház homlokzatán nemzeti színű lobogó hirdeti, hogy Aradmegyének nagy napja van: az egész közigazgatási tisztikar restaurációja. A törvény értelmében ugyanis a megyei tisztviselőket minden hatodik esztendőben újra választják.

Az Andrassy-tér már a kora reggeli órákban élénk képet mutatott. Kocsin és gyalog rendkívül nagy számban érkeztek a törvényhatósági bizottság tagjai. A románok ugyszólván teljes számban felvonultak és rendes helyükön, a terem baloldalán helyezkedtek el. Az aradmegyei nemzetiségi képviselők: Suctu János, Pop C. Isván, Goldis László, Oncu Miklós is hazajöttek a fővárosból ez alkalomra. Itt van Vásárhelyi Dezső, a pécskai és ifj. Mahler György, az ujszentannai kerület függetlenségi képviselője is. A közgyűlési díszterem valóban színes látványt nyújtott. A fekete Ferenc József-öltöny, sárga bőrkabát, lilaöves papi talár és fehér ködmen változataival.

A tisztujtó közgyűlés iránt nagy érdeklődés nyilatkozott, melyen a törvényhatósági bizottság hatszáz tagja közül négyszázötvenhárom volt jelen és adta le a jelöltekre szavazatát.

A karzatot előkelő hölgyközönség foglalta el és élénk figyelemmel kísérte a választások eredményét.

Kilenc óra után tíz perccel megjelenik a zsúfolásig megtelt közgyűlési teremben Károlyi

Gyula gróf főispán, Dálnoki Nagy Lajos alispán, a többi tisztviselők kíséretében, mindnyájan fekete szalónruhában. A terem minden részéből hatalmas éljenzés fogadja őket. A tisztikar helyet foglalt a főasztalnál és a főispán az ülést néhány szóval megnyitván, röviden elparentálja Lengyel Sándort, az elhunyt radnai főszolgabíró. Azután egy hattagu kandidáló bizottság választását ajánlja, amelynek tagjaul hármat a törvény alapján maga jelölt ki, hármat pedig a közgyűlés választott Schill főjegyző javaslatára.

A választás általában nagyobb izgalom és meglepetés nélkül folyt le. A legtöbb tisztviselőt élénk éljenzések közepette újból megválasztották. Nagyobb harc volt a ternovai járás főszolgabírói állásának betöltésénél, amely ifj. Salacz Gyula eddigi főbírnak az elhunyt Lengyel Sándor helyébe a radnai főszolgabírói állásra történt megválasztása folytán üresedett meg. Az állás elnyeréseért hárman mérköztek: Hanthó Jenő, Édes Elemér és Novák Aurél, akik közül tizenegyet szótöbbséggel Hanthó Jenő választott meg a ternovai járás főszolgabírójává. Az eképp megüresedett harmadosztályu aljegyzői állást Jakabffy Gyula nyerte el.

A tisztikar megválasztása után az egyes bizottságokat alakították újra, illetve egészítették ki, némelyiket névszerinti szavazással. Mindez hosszú időt vett igénybe, úgy, hogy a közgyűlés csak egy óra tájban ért véget.

A választások lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

A közgyűlés.

Károlyi Gyula gróf főispán a közgyűlést megnyitva bejelenti, hogy a mai tisztujtó rendkívüli közgyűlés Aradvármegye törvényhatósági bizottságának 1907. szeptember hó 30 án tartott közgyűlésen hozott határozatával lett kitűzve. Mivel a vármegyei tisztviselők mandátuma ez év végével letelik, a törvényhatósági bizottság önkormányzatát van hivatva gyakorolni. Mielőtt azonban a közgyűlés ehhez hozzá fogna, mély sajnálattal és szomorúsággal tudatja, hogy a vármegye érdemes tisztikarának egyik legkiválóbb tagja, Lengyel Sándor dr. időközben elhalálozott és az ő nevét a pályázók közül sajnálatosan nélkülözni fogjuk. Indítványozza, hogy a közgyűlés Lengyel érdemei elismerésével egyidejűleg őszinte részvétét fejezze ki. (Élénk helyeslés).

Dálnoki Nagy Lajos alispán: Hálás köszönetemet fejezem ki a Tekintetes Törvényhatósági Bizottság eddigi bizalmáért. Ajánlom magamat és tisztviselőtársaimat további jóindulatukba. (Éljenzés.)

Ezután a főispán kivételével az összes tisztviselő elhagyják a főasztalt. A főispán a választások tartamára jegyzőnek Schill Józsefet, ügyészül pedig Keresztes Gyula dr. t kéri fel. A kandidáló-bizottság tagjaul a maga részéről Urbán Ivánt, Friebeisz Miklóst és Purgly Jánost nevezi meg, a közgyűlést pedig kéri, hogy törvényadta jogával élve, szintén küldjön ki három tagot. A közgyűlés Schill József ajánlata a bizottság tagjaivá Fábian Lászlót, Heinrich Sándort és Nachtnebel Odönt választotta meg, akik rögtön a mellékterembe vonultak.

A főispán a kandidáló-bizottság működésének befejezéséig a közgyűlést felfüggesztette.

A bizottság rövid tanácskozás után visszatért a közgyűlési terembe

Az alispáni állás.

Károlyi Gyula gróf főispán bejelenti, hogy az alispáni állásra egyedül pályázó: Dálnoki Nagy Lajos dr., az eddigi alispán. (Hosszas éljenzés és taps) Ezenél fogva Dálnoki Nagy Lajost Aradmegye alispáni állására egyhangulag megválasztottnak jelenti ki.

A főispán szavalt újból hatalmas éljenzés követte, amely csak akkor csillapult, amikor az újonnan megválasztott alispán megjelent az emelvényen és a következő beszédet mondotta:

— Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Megválasztásomért leghálásabb köszönetemet kifejezve kérem a tekintetes törvényhatósági bizottságot, hogy engem és tisztviselőtársaimat nehéz feladataink teljesítésében vármegyénk érdekében támogatni méltóztassanak.

A többi állások

A kijelölő bizottság ajánlatára egyhangulag, közfelkiáltással töltötték be a következő állásokat.

Főjegyző: Schill József.

Arvaszéki elnök: Nachtnebel Gyula.

Főügyész: Keresztes Gyula dr.

Főszolgabírók: Aradi járás: Baross Ferenc dr., Pécskai járás: Schenk Ferenc. Kisjenői járás: Csukay Gyula. Világosi járás: Faragó István. Borosjenői járás: Borsos Géza. Borossebesi járás: Bolyos József. Eleki járás: Mladin Miklós. Radnai járás: ifj. Salacz Gyula. Nagyhalmágyi járás: Lovich Gyula.

Az elhunyt Lengyel Sándor radnai főszolgabíró helyébe tehát ifj. Salacz Gyula ternovai főszolgabíróvá választották meg.

Az ilyképp megüresedett ternovai főszolgabírói állásra négy pályázat érkezett be.

A főispánnak a pályázatokat bejelentő szavaira óriási láрма keletkezett:

— Éljen Hanthó! Éljen Édes! — kiáltották nagy zajban. A románok Novákot éltették.

A kijelölő bizottság a pályázókat a megyénél eltöltött szolgálati idejük szerinti sorrendben ajánlja és pedig

első helyen: Vukuleszku Tituszt,
második helyen: Édes Elemért,
harmadik helyen: Novák Kornélt,
negyedik helyen: Hanthó Jenőt.

A főispán elrendeli a szavazást és annak tartamára a közgyűlést felfüggeszti. A két szavazatszedő küldöttség a főispán ajánlatára így alakult meg:

I szavazatszedő küldöttség: Elnök: Vásárhelyi József, tagok: Habereger György és Cselkó Árpád, jegyző: Jakabffy Gyula. II. szavazatszedő küldöttség: Elnök: Kokas József, tagok: Hámory László és Kehrer Károly, jegyző: Magyary László.

A két bizottság azután megkezdte működését. Az első bizottságnál a díszteremben szavaztak az A—L betűvel kezdődő nevé, a második bizottságnál a kisteremben az M—Z betűs megyei képviselők. A szavazatok így osztottak meg:

Az I. bizottságnál:	A II. bizottságnál:
Hanthó Jenő 95	63
Édes Elemér 90	54
Novák Aurél 63	48

Vukuleszku időközben visszalépett. E szerint a beadott négyszázötvenhárom szavazat közül tizenegyet szótöbbséggel Hanthó Jenő III. osztályu aljegyző választott meg a ternovai járás főszolgabírójává.

A kihirdetett eredményt a Hanthó-párt hatalmas éljenzéssel vette tudomásul.

Mivel a kandidáló bizottság a többi jelöléseket nem fogantatosította, mert azokra a főszolgabírák választása befolyással volt, az elnök főispán felkéri a bizottság tagjait a jelölések folytatolagos megejtésére. A közgyűlést addig felfüggeszti.

A kijelölő bizottság ajánlatára azután közfelkiáltással egyhangulag a következőket választották meg:

I. osztályu aljegyzőkké: Boros Ivánt és Heppes Aladárt.

II. osztályu aljegyzőkké: Darányi Jánost és Jakabffy Gyulát (uj)

Hanthó Jenő helyébe tehát Jakabffy Gyulát választották.

Árvaszéki helyettes elnök lett: Kiss Lajos, árvaszéki ülnökök: Baross Zsigmond dr., Verzár István, Levicsky Tibor, Solymosán Illés, Krecs György. Az egyik III. osztályu aljegyzői állásra Magyary László dr. egyhangúlag választott meg.

A másik aljegyzői állásra ketten pályáztak: Török Ferenc dr. és Nikodém János közigazgatási gyakornokok.

A főispán újból felkéri a két szavazatszedő küldöttséget a szavazatok összegyűjtésére.

A törvényhatósági bizottság tagjainak érdeklődése a főbírói állások betöltése után erősen megcsappant, nagyon sokan eltávoztak. Meglátszott ez a leadott szavazatok csekély számán is, mert ez alkalommal mindössze százkilencvenöt szavazatot adtak le, amelyből

Török Ferenc dr.	128
Nikodém János	67

szavazatot kapott. A III. osztályu második aljegyzői állásra tehát hatvanegy szótöbbséggel Török Ferenc dr.-t választották meg.

Károlyi Gyula gróf főispán ezután bejelentette, hogy tiszteletbeli állásokra törvényadta jogánál fogva kinevezte a következőket:

Tiszteletbeli főjegyzőkké: Boros Ivánt és Heppes Alsdárt.

Tiszteletbeli alügyészé: Czédly Károly dr.-t.

Tb. főszolgabírókké: Vukuleszku Titust, Édes Elemért, Novák Kornélt, Boksan Szévért (u). Bogdánffy Béla dr.-t.

Tizenkét óra volt már, mikor a közgyűlés a bizottságok újalakításához fogott.

Elsősorban a közigazgatási bizottság azon tagjait választották újra, akiknek mandátuma lejárt. Ezek: *Nachtnébel* Ödön, *Purgly* László, *Urbán* Iván, *Friebeisz* Miklós és *Vásárhelyi* Dező.

A központi választmány, a különféle bizottságok és küldöttségek tagjai a régiék maradtak.

A közgyűlés tárgysorozata ezzel kimerült. A főispán köszönetet mondott a törvényhatósági bizottság tagjainak a választások alatt tanúsított nyugodt és higgadt magaviseletéért, valamint a szavazatszedő küldöttségeknek nehéz munkájuk pontos teljesítéséért és a közgyűlést bizárta.

Az újonnan megválasztott tisztviselők ezután *Schill* József főjegyző vezetése mellett *Dálnoki-Nagy* Lajos alispánt üdvözölték, majd az alispán vezetésével *Károlyi* Gyula gróf főispánnal tisztelegtek.

TANÜGY.

(-) Egy iskola gondnokság nélkül. *Zaránd*-ról írják lapunknak, hogy az ottani állami elemi iskola három év óta gondnokság nélkül áll. A gondnokság kinevezése iránt többször történt előterjesztés, de a vallás és közoktatásügyi miniszterium mindezekig nem döntött. A gondnokság megalakítása annyival sürgetőbbé vált, mert a *zarádi* román iskola megszűnt, s annak növendékei szintén az állami iskolába jutottak, s ez az állapot mindenestre fokozottabb gondot igényel. A *zarádiak*, hír szerint, legközelebb ismét *Varjassy* Árpád tanfelügyelőhöz fordulnak ez ügyben.

A svéd király meghalt.

V. Gusztáv.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 9.

Oszkár svéd király, e néven a második, akinek betegségről az utóbbi napokban ismételten hírt adtunk, vasárnap délelőtt 9 óra 35 perckor Stockholmban meghalt. Az öreg király, aki egyszersmind Európa legöregebb uralkodója volt, a svéd-norvég unió megszűnését nem sok idővel élte túl. Svédország és Norvégia különválása volt életének legnagyobb megröbáltatása és fájdalma. De emberséges gondolkozásának és államférfiúi bölcsességének éppen a megröbáltatás súlyos idejében adta legszebb tanujelét. Környezetének harcias elemel akkoriban mindenáron arra akarták bírni, hogy fegyverrel válaszoljon a storting határozatának, amely a detronizálást kimondotta. Minden áron háborút akartak Norvégiára. Az öreg király azonban visszautasította ezt és uralkodásának utolsó éveit nem akar a népek vérével emlékeztetéssé tenni. A norvég országgyűlés 1905. október 26-án mondotta ki a király detronizálását és az unió megszüntetését. Norvégia hamar be rendezkedett az önálló ágra, királyt is választott. *Oszkár* király pedig belenyugodott sorsába, annál is inkább, mert egészsége megrendült s azóta folyton betegeskedett.

Betegsége tavaly oly komolyra fordult, hogy *Gusztáv* Adolf trónörökös, aki most a trónöröklés rendje szerint Svédország királya, régensnek nevezte. A király némileg fölépülve, ismét átvette az uralkodási teendőket. Az utóbbi hetekben a király állapota aggasztóvá lett. A régensséget megint a trónörökös vette át. A beteg királyon csütörtök óta ájulási rohamok vettek erőt, úgy, hogy fejekelőket adtak a betegnek. *Oszkár* király csak nagy ritkán tért eszméletre s ma reggel kezdetét vette az agónia. Közvetlen halála előtt fölnyitotta még egyszer szemét s tekintetéről látszott, hogy ágya mellett álló családtagjait megismerte. Egy negyed tíz órakor újra eszméletét veszítette és nem is tért többé magához. Tegnap hajnalban 5 órakor a régens trónörökös a miniszterelnököt, a külügyminisztert és a legfelsőbb udvari hivatalnokokat hívatta a király ágyához, ahol már az egész királyi család egybegyűlt. Reggel 7 órakor közölte a király szárnysége, hogy a halál rövid időn belül be fog következni. Negyed tíz órakor következett be a halál.

Oszkár király nagyon kimerítő emlékiratokat hagyott hátra, melyeket azonban, mint mérvadó helyről kijelentik, a király végakarata értelmében legalább is harminc év letelte után lehet csak közzé tenni.

Az új király.

Tegnap délelben államtanács ülés volt, amelyben a király esküt tett az alkotmányra. Ezután a hercegek tettek hűségesküt. A miniszterek tárcáikat a király rendelkezésére bocsájolták, a király azonban felszólította őket, hogy maradjanak hivatalaikban, mire a miniszterek szintén letették a hűségesküt. A palota dísztermében ezután a király az egybegyűlt miniszterekhez, az állami főhivatalnokokhoz és katonatisztekhez beszédet intézett, amelyben mindenekelőtt arról a veszteségről emlékezett meg, amelyet ő és az ország *Oszkár* király elhunytával szenvedett. Ezután Isten segítségét kérte kormányzására és népére. Az új király *V. Gusztáv* nevet választotta és jelszava ez: a néppel a hazáért.

Oszkár király halála miatt a Nobel-ünnepség elmarad és csak a díjakat fogják kiosztani.

Az elhunyt királyról.

II. *Oszkár*, az elhunyt uralkodó 1829. január 21-én született, tehát az idén mult 78 éves. Alapos tanulmányokat végzett, különösen a tengerészet és a hadviselés terén s 1872-ben lépett Svédország és Norvégia trónjára. Mint uralkodó, egyike volt a legnépszerűbbeknek; sokat tett Svédország közigazgatásának és hadügyének megjavítására. Norvégiában már távolról se volt ennyire népszerű: a kis ország tavaly függetlenítette magát Svédországtól, detronizálta *Oszkár* királyt s *Hakont* választotta meg uralkodójául. Az elhunyt király mint költő is jelentékeny hírnévre tett szert, költeményeit nemcsak hazájában olvasták, hanem a külföldön is. A *Goethe* Tásóját is ő fordította le svéd nyelvre. *Oszkár* király, aki az idén ünnepelte aranylakodalmát nassau-i *Zsófia* hercegnővel, *Abbáziában* is több ízben megfordult. A svéd trónt *Gusztáv* Adolf, a legidősebb fia öröklé, aki a jövő évben lesz ötven esztendősen. Az új svéd király már Budapesten is járt, a milleniumi kiállítás alkalmából.

A Weitzer-ügy vége.

A város öröksége.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 9.

Oly sok huza-vona után végre eldőlt a Weitzer féle örökség ügye. Aradvárosa, mint előrelátható volt, most már véglegesen birtokába jut az örökségnek.

Az örökségi per mozzanatai eléggé ismeretesek. A város tudvalevőleg még 1905-ben egyezséget kötött *Weitzer* rokonaival, akik a végrendeletet megtámadták.

Az egyezés értelmében Aradvárosa kapja az örökségi vagyon háromnegyed, a rokonok pedig egynegyed részét. Ezzel a bonyolódott kérdés el lett volna intézve, ha időközben az özvegy nem támaszt kifogásokat Aradvárosa mint végrendeletű örökös ellen. Így újabb komplikációk álltak be, amelyek azonban most elsimultak.

A várost a perben *Steinhardt* Mór dr. tb. főügyész képviselte, aki viszont *Hohenburg* dr. gráci ügyvéd által képviseltette magát a gráci törvényszék mint hagyatéki bíróság előtt.

A per mostanáig húzódott, szombaton végre a gráci bíróság meghozta határozatát, amely, mint előrelátható volt, Arad város javára szól. A bíróság ugyanis a hagyatékot Aradváros közönsége javára *beszavatoló végzést* hozott, ami azt jelenti, hogy a városnak ítélte oda az örökséget az özvegy kifogásainak mellőzésével. Elrendelte egyúttal a bíróság a város tulajdonjogának bekebelezését az összes Weitzer-féle ingatlanokra, amelyeknek egyrésze Bécsben és Grácban van.

Ezzel eldőlt az örökség sorsa és immár bizonyos, hogy a város néhány hónapon belül a hagyaték birtokába jut, miután az özvegynek nincsen felebbezési joga, a rokonok pedig, miután az egyezés jogerős, nem felebbezik meg a határozatot.

Am, noha az özvegynek nincsen felebbezési joga, de ha ennek dacára felebbezést fog benyújtani, úgy az örökség kiutalása még néhány hónapig elhúzódhatik. Az osztrák törvények alapján ugyanis, ha felebbezés érkezik be valamely határozat ellen, fel kell terjeszteni a felebbezést a felsőbb bírósághoz. Ha tehát Weitzerné felebbez, a kiutalási végzést csak néhány hónap múlva állíthatja ki a bíróság.

Persze az esetben ha felebbezés nem érkezik, a határozat már 15 nap múltán

jogerőre emelkedik és a hagyaték legkésőbb hat hét múlva a város birtokába jut.

A bonyolódott ügy elintézéséért *Steinhardt* Mór dr. tb. főügyészt illeti a legfőbb elismerés, miután fáradságot nem kímélve és *érdekes eszközök alkalmazásával* hatott oda, hogy az ügy véglegesen elintéztessék.

A vízművek zárlata.

Ítélet előtt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 9.

Ma délelőtt ért véget az aradi vízművek zár alá helyezése iránt beadott kérvény tárgyalása. A tárgyalási jegyzőkönyv tizenhat iv terjedelmű és huszonhat melléklet van hozzácsatolva. *Mandl* dr. ügyvéd a vízművek igazának bizonyítására tömördek apró mellékkörülményt hozott fel, mire *Jegessy* dr., a város alügyésze ugyanannyi apró dologgal válaszolt, úgy hogy a jegyzőkönyv áttanulmányozásához legalább két napra van szüksége *Mészáros* Dániel bírónak, s ezért nem holnap, hanem csak *holnaputánra várható az ítélet.*

Ma különben a zárgondnokról folyt a vita. Aradváros *Szathmáry* Károlyt ajánlotta zárgondnoknak. Ezáltal elkerülhetné a költséges zárgondnoki fizetést. A vízművek részéről proponálják a bíróságnak, hogy keresse meg az aradi mérnök és építész testületet, hogy az ajánljon kebeléből egy alkalmas személyt, ki a szükséges szakképzettségen kívül vagyoni biztosítékot is tudjon adni. Ha azonban a bíróság nem reflektálna ezen ajánlatra, akkor *Hegedüs* Lászlót, az A. cs. e. v. volt helyettes igazgatóját proponálja zárgondnoknak.

A bíróság most először abban a kérdésben fog dönteni, hogy a zárlatot elrendelje-e, azután abban, hogy kit nevezzen ki zárgondnoknak.

Ha a bíróság elrendeli a zárlatot, rögtön kinevezi a zárgondnokot is, kinek csak annyiban ad utasítást, hogy a rábizott vízműveket atyai gondnal kezelje, mert szakutasításokat nem adhat. A zárgondnok pedig jogi kérdésekben a bíróságtól kér felvilágosítást. Minden munka a zárgondnok körül, összpontosul, de neki módjában áll szakközvegeket alkalmazni. Ha a zárlatot a bíróság elrendeli, utána rövid határidőn belül újból összehívja a feleket, hogy megbeszéljék, milyen utasítások adandók a zárgondnoknak. Ezen összejövetelnél valószínűleg mérnöki szakértőket kell majd meghallgatni, az összehívás azonban a végrehajtó jelentésétől függ, ki a zárgondnokot el fogja kísélni a zárlat alá helyezett vízművek átvételére. Ha a jelentés a bíróságnak aggodalomra ad okot, akkor szakértőket fog meghallgatni, az adandó utasítások végett. Egyelőre azonban a bíróság a zárgondnokot nem fogja befolyásolni, ha az a saját felelősségére vállalja a rábizott feladatot.

A törvényszéken nyert fönti információkból ugyszólván félreérthetetlenül kiviláglik, hogy a vízműveket zár alá fogja helyezni a bíróság s a legtöbb valószínűség szerint *Szathmáry* Károlyt nevezi ki zárgondnokká.

Csanádvármegye tisztujtása.

A mai választások.

Hatéves megbízatás után a folyó év végén lejár a megyei tisztviselők mandátuma s Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága ma választotta meg újabb hat évre tisztviselőit. A tisztujtás maga nagyobb mozgalmat nem keltett. Jóformán minden állást egyhangulag, felkiáltással töltötték be s a mai tisztujtásnak nagyobb jelentőséget *Návay* Tamás főispán és *Justh* Gyula felszólalása adott. Ugy a főispán, mint *Justh* Gyula azt fejtegették, hogy a vármegye közönsége mit vár tisztviselőitől s amidőn a lelépő tisztviselők iránt a legteljesebb elismerést nyilvánították, egyuttal bizalmat fejeztek ki jövő működésük elé. A tisztujtásnak ünnepi színt adott a törvényhatóság is azzal, hogy a vármegyeháza nagytermét zsufolásig megtöltötte, a bizottság tagjai közül alig maradt el egy-kettő.

Kevéssel 10 óra után nyitotta meg *Návay* Tamás főispán a tisztujtó közgyűlést rövid beszéddel.

Zajos éljenzés hangzott fel a beszéd után s azután a főispán a kijelölt választmányba a maga részéről *Justh* Gyulát, *Vertán* Lukácsot és *Nagy* Mihályt nevezte ki, míg a törvényhatóság *Vertán* Etét, *Babó* Zoltánt és *Purgly* Emilt választotta be.

A választás alatt a helyettes főjegyzői tisztelet *Tarnay* Ivor, a tisztügyi ügyészséget *Lakatos* Árpád dr. tiszteletbeli főügyész látta el.

Minden állásra egy pályázó volt — kivéve egy szolgabírói állást — akiket a választmány jelölt is, a törvényhatóság pedig megválasztott.

Alispán: *Hervay* István.

Főjegyző: *Tarnay* Ivor.

Főügyész: *Dózsa* Dániel dr.

I. aljegyző: *Vajda* Jenő.

II. aljegyző: *Tarnay* Jenő.

III. aljegyző: *Vertán* Eadre.

Árvaszéki elnök: *Hász* Sándor.

Ulnökök: *Tarnay* Ákos, *Petrovics* György, *Bánffy* József.

Főszolgabírák: *Kövér* Béla (kovácsházi), *Spilka* Antal (battonyai), *Thaisz* Géza (központi), *Petrovics* Mihály dr. (nagylaki).

A nagylaki főszolgabírói állásra négy pályázó közül hármat jelölt a választmány: *Petrovics* Mihályt, *Tarnay* Jenőt és *Horváth* Aladár dr. makói rendőrkapitányt.

A szolgabírói állásokra megválasztottak: *Glatz* Béla (központi), *Szilágyi* Kálmán (nagylaki), *Urbanics* Kálmán (kovácsházi) egyhangulag, a battonyai szolgabírói állásra pedig névszerinti szavazás volt *Elesánszky* Kázmér dr. és *Urszinyi* Endre dr. között, amelynek következményeképp *Elesánszky* 72 szóval választott meg *Urszinyi* Endre 28 szavazatával szemben.

A törvényhatóság zajosan megéljenzett minden tisztviselőt s különösen nagy óvációt rendezet: *Hervay* István alispán mellett, aki a főispán üdvözlő szavaira meghatottan mondott köszönetet a bizalomért.

A főispán a választások befejeztével *Lakatos* Árpád dr. és *Bock* Róbert dr. battonyai, *Schaller* József dr. és *Buck* Adolf dr. nagylaki, *Füzesséry* Kálmán, *Kliss* Pál dr. és *Dósa* Ferenc dr. makói ügyvédek tiszteletbeli főügyészekké, *Hoffmann* Antal dr. battonyai, *Bauer* Ignác dr., *Dózsa* Lajos dr. és *Süss* Bernát dr. makói, *Sehl* György dr. (kovácsházi) orvosokat tiszteletbeli főorvosokká, *Schaffer* Samu dr. és *Balogh* Benő dr. községi orvosokat tiszteletbeli járásorvosokká, *Vajda* Jenő I. aljegyzőt tiszteletbeli főjegyzővé, *Tar-*

nay Jenő II. aljegyzőt tiszteletbeli főszolgabíróvá, *Návay* Gézá tiszteletbeli szolgabíróvá, *Urszinyi* Endre dr. tiszteletbeli aljegyzővé nevezte ki.

A tisztviselők eskütétele után *Justh* Gyula üdvözölte a tisztikart a törvényhatóság nevében. Határtalan szeretet és tisztelet fűzi őt Csanádmegye tisztikarához, mert nehéz és válságos időkben megmutatta, hogy minden tényében hazafias érzés vezeti s kész volt állását és jövőjét is kockára tenni, csak hogy a megye közönségével együttérzve, a nemzet jogaiért sikra szálljon.

Viharos éljenzés követte *Justh* szavait, amivel aztán a tisztujtó közgyűlés véget ért.

Justh nyilatkozik.

A házszabályrevízió.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 9.

A vasárnapi képviselőházi ülés abban a színben tünteti fel a parlamentet, hogy a hétköznapiak már nem elegendők a lázas munkakedv kielégítésére. Hogy emellett milyen üres és tartalmatlan az egész politikai harctér, azt mi sem bizonyítja jobban, mint azok a nyilatkozatok, amelyeket *Justh* Gyula Makón tett s amelyekben ő sem tudott egyebet mondani azoknál a jelentéktelen frázisoknál, amelyeket már százféle formában próbáltak megértetni azokkal, akik nem képesek mentséget találni a függetlenségi párt hi-tehagyására.

Távirati értesülésünk:

Justh Gyula képviselőházi elnök Csanádmegye tisztujtó közgyűlése alkalmából ma Makón lévén, nyilatkozott a helyzetről.

A politikai nyilatkozatokat a Nemzeti szállóban tartott függetlenségi párti értekezleten tette meg *Justh* Gyula, ahol mintegy 300 függetlenségi polgár volt jelen, zsufolásig megtöltve a termet.

Kereste az alkalmat — mondotta *Justh*, — hogy megköszönje a függetlenségi párt bizalmi nyilatkozatát. Ritkán esett olyan jól neki bizalmi nyilatkozat, mint most a makói polgároké, mert igazi barátait a bajban ismeri meg az ember s kétszeressé teszi a jól eső érzést az, hogy a bizalom Makó város polgársága és ő között a mostani nehéz napokban megköt-szereződött.

A kormány arra vállalkozott, hogy az államháztartás szükségletének ellátásán kívül megcsinálja Ausztriával a kiegyezést, aztán megcsinálja az általános titkos választói jogot, amelynek alapján aztán új választások lesznek. A kiegyezés készen van. Nem mondja, hogy jó, nem mondja, hogy nem nagy árt adunk a gazdasági békéért, de be kell látnunk, hogy a mai nehéz viszonyok között többet nem lehetett elérni. Kiemeli a kiegyezés szerződési formáját s a bank ügy kikapcsolását, amelyeket nagyfontosságú közjogi vívmányoknak tart. Ellen-ségeink azt mondják, hogy rossz a kiegyezés s lehetett volna jobb is. Ő semmiféle kiegyezést se tart jónak, de nem szabad szem elől téveszteni, hogy azok követelik most a gazdasági függetlenséget, a nemzeti bankot, akik erről annak előtte hallani sem akartak. Rosszabbak ezek az osztrákoknál, a horvátoknál és a nemzetiségeknél. A szerződéses formát tartja a jövő önállóság zálogának. 1917-ig már nem is lehetett volna változtatni a tényeken vámháboru nélkül, ennek pedig nem volt szabad kitenni az országot. Ami a nemzeti bankot illeti, kijelenti, hogy

sem azt a kormányt, sem azt a többséget nem fogja támogatni, amely az osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbítása mellett foglalt állást. Kijelenti, hogy a nemzeti bankot 1910-ben fel kell állítani s ebben nagy könnyebbségünkre lesz az is, hogy a kiegyezés lejáratára 7 évvel későbbre esik, így nem leszünk kitéve oly nagy gazdasági megrázkódásoknak. Egész küzdelmünk közjogi harc ma is. Küzdünk a horvátokkal, a nemzetiségekkel s nincs időnk arra, hogy közszükségleteinket elláthassuk, a belső nemzetkérdést elvégezhessük. Kéri a polgárságot, legyenek bizalommal a függetlenségi párt iránt s bizanak Kossuth Ferencben, akinél nincs jobb függetlenségi érzésű polgára a hazának. Legyünk türelemmel. várjuk be, míg a függetlenségi párt felszabadul a mai helyzet alól s visszanyeri cselekvő képességét. Tudni fogja a párt mindig kötelességét, nem feledkezik meg róla egy pillanatra sem, ez pedig nem más, mint a haza függetlenségének kivívása közjogi és közgazdasági téren egyaránt. Nyilatkozik arról az álláspontjáról is, amelyet a házszabályok kezelése dolgában elfoglalt. Az előnkénti székbe pártpolitikát nem visz be. A törvény erőssége a mi létünknek s azt nekünk szigorúan úgy kell megtartani, amint van, még ha a házszabályokról s a horvátokról van is szó. Elismeri, hogy nagy baj reánk s szűgyen, amit a horvátok csinálnak, de ennek ő sem oka. Azok rontották el a dolgot, akik a 67 iki kiegyezést s ennek keretében a horvát-törvényt megcsinálták. Nehéz a helyzetünk s meg kell fontolni, hogy nem volna-e szükséges a házszabályokat megszorítani. Ujból kéri a polgárság bizalmát annak kijelentésével, hogy ő megkezdett útjáról el nem tér.

Gyakran szakította meg az elők beszédét zajos éljenzés és helyeslés s befejeztével Nagy Károly pártelnök biztosította Justh Gyulát újból a polgárság bizalmáról.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Kedd: Rabenstein Bersabe, dráma. Bemutató előadás. (Bérlét B.)
Szerda: Rabenstein Bersabe, dráma. (Bérlét C.)
Csütörtök: Az államtitkár ur. vígjáték. Lipichné Zikó Ilma vendégfőléptével. (Bérlét A.)
Péntek: A tavasz, operetta. (Bérlét B.)
Szombat: Varázskeringő, operetta. (Bérlét C.)
Vasárnap: Délután: Rab Mátyás, operetta. Este: Rabenstein Bersabe, dráma. (Bérlét A.)

* Rabenstein Bersabe. A tizenhatodik század színpompás romantikájával és forrongó drámai erejével van beöltve Wildenbruch Ernőnek az a gyönyörűen megkonstruált színműve, amely Rabenstein Bersabe név alatt holnap kerül bemutatásra az aradi színházban. A kalandos germán lovagkört eleveníti meg ebben a darabban, művészi ecsetvonással Wildenbruch Ernő. A patriciusok hatalmát és régi fényét állítja össze a színpadon eredeti s rendkívül megkapó milieu-ban. Rabenstein Bersabe szokatlanul nagy sikert aratott a budapesti Nemzeti Színházban s az aradi bemutató előadásnak kitűnő szereplői: Hunyady, Várnay, Kesztlerné, Kesztler, Harmath Józsa, Dolly, Ujj Kálmán, Horti és Szilágyi Berta ugyancsak sokat dolgoznak a siker érdekében.

* Uránia színház. A nagyközönség igazi szeretetét fogadta az Uránia színházat. Vasárnap valóságos néparadat kereste fel az Uránia színházat, amelynek fényes műsora, tökéletes mozgóképei elsőrangú szórakozásban részesítette a nagy közönséget. A színház vezetősége a közönség pártfogását azzal a figyelemmel viszonozza, hogy minden műsorát újabb képekkel tarkítja. Holnap, kedden, három nagy sikert

aratott mozgókép mellett, öt teljesen új kép kerül bemutatásra. A műsornak ilyen élénk változtatására az egész országban nincs példa. Ezen a héten tartják meg az első Uránia-előadást, vetített és mozgóképekkel, a jövő héten pedig három estén át a budapesti Uránia tudományos színház vendégszerepel, három legkiválóbb műsordarabjával. Szóval az aradi Uránia színház már kezdetben is úgy mutatja, hogy agilis és szakértő vezetésével kulturtényező lesz Aradon.

* A hálás utókor bemutatója. A bemutató napja még nincs meghatározva, de a színtársulat drámai személyzete már most nagy buzgalommal készül Lengyel Menyhértnek, a kiváló tehetségű írónak A hálás utókor című színművére. Ez a darab legutóbb került Budapestre nagy sikerrel bemutatásra és szerzőjét a leghivatottabbak között emlegette a kritika. Az aradi bemutató egyik érdekessége, hogy Lengyel Menyhért személyesen is jelen lesz az előadáson.

* Ivánffy Jenő Aradon. A budapesti Nemzeti Színház kiváló jellemszínésze, aki különösen páratlan Moliere alakításával tűnik ki még a Nemzeti Színház nagy gárdájából is, legközelebb vendégszerepel Aradon. Két nagyszerű alakítást mutatja be az aradi publikumnak. Fellép Lengyel Menyhért Budapestre nagy sikert aratott társadalmi színművében: A hálás utókorban, mely legközelebb kerül Aradon bemutatásra, és Moliere halhatatlan vígjátékában: a Tartuffe-ban, mely egyik legklasszikusabb alakítása Ivánffy Jenőnek.

Dessewffy Sándor temetése.

Az utolsó út.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 9.

A csanádi egyházmegye mély részvétele mellett temették ma Temesvárott az elhunyt csanádi püspököt, Dessewffy Sándort. A gyászszertartáson óriási közönség jelent meg. Aradvárosa küldöttségileg képviseltette magát és koszorút helyezett a ravatalra.

A temetés részleteiről a következőket jelentik:

A gyászmenet reggel kilenckor indult el a püspöki rezidenciából. A nagyarányú menetet a „Szent Margit” temetkezési vállalat előlovasai nyitották meg egy hatalmas gyászlobogóval és égő lámpákkal. Utánuk a temetési vállalat három tisztje lépdelt a koporsó keresztjével. Majd két előlovas következett égő lámpákkal, fényes díszmagyarban. Utánuk három áldozár dalmatikában a káptalani keresztjével.

A menetben ezután a temesvári tanulóifjúság következett, hosszú sorban, tanáraik, illetve tanítóik vezetése alatt. Majd egy pompás virágkocsi, megrakva koszorúkkal, azután az egyesületek és társulatok zászlóik alatt, a növendékpapság karingben, majd a szerzetesek, a világi papság karingben és fekete stólvával, az asszisztencia és a papnövendékek énekkara, a csanádi székeskáptalan tagjai, a pontifikáns, a címer és flambon vivők.

Ezután következett a gyönyörű nyolc fogatú halottas kocsi. A lovakat fullajtárok vezették. Közvetlenül a halottas kocsi mellett hat egyházmegyei pap lépdelt.

A halottas kocsi után következtek a temetési vállalat két keresztvivője és négy koporsóvivője, a koporsó mögött az udvari papság, a rokonok, a hatóságok küldöttei és a kíséret kocsi. Arad városát a temetésen Múlek Lajos dr. és Vannay Gyula tanácsnok képviselték.

A Dom-templomban a gyászszertartást Németh József felszentelt püspök végezte fényes segédlettel. A koporsót azután elhelyezték.

Merry del Val a pápa öszentsége nevében a következő részvétlétviratot küldte:

A szentatyát a gyászhiro mély fájdalommal töltötte el és az elhunyt lelki üdvéért imádkozik. Az egyházkerület papságának és híveinek atyai áldását küldi.

A részvét országszerte megnyilvánult. Aradvárosa táviratilag fog kifejezést adni az agg egyházfő elhunytá főlött érzett részvétének. Erre vonatkozólag Varjassy Lajos polgármester előterjesztést tesz a szerdai közgyűlésnek.

Öngyilkosok napja.

Főmérnök és honvédfőhadnagy.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 9.

Két revolverdörrenés hangzott el tegnap délelőtt Debrecenben. Az egyik golyó megölte a debreceni üzletvezetőség egyik főmérnökét, a másik pedig halálosan megsebesített egy honvédfőhadnagyot, aki Erdélyből, Fogarásról jött Debrecenbe, hogy öngyilkos legyen. A főmérnököt idegessége kergette a halálba, a főhadnagy sötét elhatározásának oka egyelőre ismeretlen. Valószínű, hogy anyagi zavarok miatt akart megválni az élettől. A két esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Nyolc esztendő óta lakik Debrecenben Dollinger Lajos, az üzletvezetőség főmérnöke. Kitűnő hivatalnok volt, akinek idegeit azonban teljesen megörölte a hivatali élet, a folytonos munka s a felelősségteljes állás. Debrecenbe Pécsről került, a hol vasuti mérnök volt.

A főmérnök az utóbbi hetekben mértéken felül ideges volt, úgy, hogy barátai és ismerősei nagyon félték, hogy szomorú vége lesz az idegességnek.

Pénteken délután hivatalából haza ment Dollinger lakására. Feleségének ideges fejfájásról panaszkodott. Este a rendes időben lefeküdt s felesége előadása szerint meglehetősen nyugodtan aludt. Reggel hét órakor felült ágyában s egy kilenc milliméteres revolverrel halántékán lötte magát. A golyó azonnal megölte a szerencsétlen embert.

A lövés zajára felesége és három gyermeke berohant a szobába. A főmérnök hanyat feküdt az ágyon s halántékából patakzott a vér — de már nem volt benne élet.

Az orvosok csak a beállott halált konstatálhatták. A főmérnök levelet nem hagyott hátra, így csak felesége előadása után lehet konstatálni, hogy Dollingert kínzó idegbaja kergette a halálba.

A holttestet a rendőrség a lakáson hagyta. A család az eddigi rendelkezése szerint Pécsre szállíttatja s a Dollinger-család ottani sírboltjában helyezi örök nyugalomra.

Pénteken este nyolc órakor egyik nagyobb szállodában megjelent egy honvédfőhadnagy és szobát kért. A pincér megjelölte a szobát s megkérdezte a főhadnagy nevét.

— Sashegyi Sándor főhadnagy vagyok — mondotta — Fogarason lakom.

A pincér felvezette a főhadnagyot szobájába, aki hamarosan nyugalomra is tért.

Reggel 8 órakor ideges csezengetés hallatszott a főhadnagy szobájából. A szobaasszony besietett hozzá s mikor a szoba közepén volt, rémülve vette észre, hogy a vendég fejéből patakzik a vér.

— Hozzon segítséget — mondotta a főhad-

Az izraelita templom sarkán nagy használt és új butor raktár.

Veszek

a legnagyobb Arban uraságoktól használt férfi ruhákat, szőrme és utazóbundákat, továbbá használt háló és ebédlő, valamint konyha-butorokat, Wertheim csészét, légszűrőt, löszerezőket, nyergőket, legyoreket, kis és nagy mérleget, bolti állványokat, ócska vasat, rozset, ólmot és mindenféle fémtárgyat, régiségeket, akármily kicsiny vagy legnagyobb mennyiségben. Ezen felsorolt minden egyes tárgy a legszebb kivitelben és a legolcsóbban minden nap megkaphatók. Kivánatra házhoz, vagy vidékre levélbeli meghívásra rögtön megyek. Szabóság és kész férfi-ruha üzletem Andrássy Sándor-utca, Grabner-féle házban, butor-raktáram Árpád-tér 5. szám, az izraelita templom sarkán.

Tisztelettel 700

Herzfeld Gyula.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a mai naptól kezdődőleg, az eddig **Benkő és Pfeil** cég alatt fennállott

lakatos műhelyt Andrássy-tér 9. szám alatt a saját nevem alatt egyedül vezetem tovább.

Elvállalok minden e szakmát a vágó műlakatos munkákat, sirkerítések készítését, mérleg készítését és javítását, pénzszekrények javítását pontosan és gyorsan a legolcsóbb árak mellett.

Kérem a-n. é. közönség szives támogatását. Tisztelettel 259

Benkő József.

Kitűnően égő nagy hófoku

HAZAI KÖSZÉN

mm.-ja 3 kor. 40 fill.

házhöz szállítva (legalább 5 mm. vételnél) 3.60 kor.

Kapható:

Engel Gyula

Boros Béni tér 29. és Lövész utca I. a.

üzleteiben. Telefon 521. és 175. 2804

Ertesítés!

Aradon, Atzél Péter-utca sarok, a színház főbejáratával szemben, Zrinyi-utca.

Van szerencsém értesíteni Arad és vidéke nagyrebecsült közönségét, miszerint a közelgő idény beálltával raktáromat mindenemű bőrökkel felszereltem, melyből a legszebb és legjobb kivitelű 2632

uri és hölgy cipőket

készítek, miért is becses rendelésüket kérem vagyok kitűnő tisztelettel

Wolf J.

uri és hölgy cipész.

Fogorvosi

és fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceg-ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtéseket pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENŐ

1572 fogorvos.

Ügyes felső ruha varrónő

ajánkozik házakhoz helyben és vidékre.

Török Ignác-utca 2. sz.

Mesés szép lesz minden hölgy

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arcztisztálanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párisi és londoni higiénicus kiállításon nagy aranyérmekkel, keresztel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

ibolya szappan 70 fillér, ibolya tej 1 kor. és ibolya hölgypor 1 korona 20 fillér.

Ovavodjunk értéktelen utáztatok és hamisítványoktól. A bevásárlásnál csak a Hajos-féle Aradi készítményeket vessék szemükre és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a kőszátoni: 313

HAJOS ÁRPAD gyógyszerárában

Arad, Andrássy-tér 22. a megyeházzal szemben, továbbá Buda-Kelemen, Köcsög-utca, Ring Károl, Hauer-Lalor, Vojtek Károl, Berger Gyula gyógyszerárában és Vojtek és Walex drogeriáiban.

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű

Földes-féle Margit-Cremet,

mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárában.

Az „Orsovai Hal”-hoz BREGER J. cég

Szabadság-tér 4. szám, szemben a Szabadság-szoborral. 2543

Ajál naponként friss élő orsovai Duna halakat, a vízben és jégben. Megjegyzem, hogy minden csütörtökön délután érkeznek kecsge, fogas és tok és ugyanakkor a nagyérdemű közönség tetszés szerint választhat. Finom tengeri halak csütörtökön érkeznek, kiárulva itt a főútleben és a Minorita-palota főpostától 2-ik ajtó levő mellékületében. Ajánl kóser libazsolt, naponként friss tormás-irsli és fűszerneműt, továbbá erdélyi almát, körtét és mindenféle déli gyümölcsöt, szilvalzet és a legjobb fajta diót. Finom hollandi heringeket a legolcsóbban árulok. Szombaton egész nap zárva. Vasárnap egész nap nyitva. — Vidéki rendeléseket a legutó yosabban és pontosan esaközlök. Finom hegyi csemegé szölyt a legmagasabb árban veszek. B. partfogásukat kérve tisztelettel Breger J.

Városi és megyei telefon 615.

Nagymennyiségű maculatura jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Enyhe időjárás miatt decemberben

Szőrme

árut 822

félárban

árusítom.

Nassan R.

nap és esőernyő üzlete

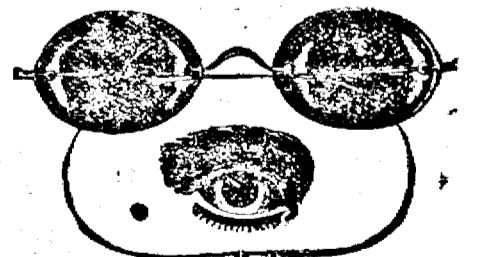
Szabadság-tér, Rosenblüh mellett.

Elsőrendű látszerész üzlet.

DICK SAMU

órák és látszerész

Arad, Andrássy-tér és Weitzer János-utca sarkán

Elad és javít mindennemű órákat két évi jóállás mellett a legolcsóbb árakon. Raktáron tart mindennemű színházi látszőveket a legkülömbözőbb kiállításban, legfinomabb lorgnettek, orrcsüptetők és szemüvegek arany, ezüst, nickel és tekenőbeka csont keretekben, legjobb üvegekkel.

● Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor, must és szesz részére, továbbá mindenféle hőmérők, mindennemű kivitelben. 2413

Szemüvegek és orrcsüptetők orvosi rendelet szerint azonnal készíttetnek.

Könyvkötészetünkben egy ügyes fiu tanulónak

fizetéssel

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

242 TELEFON 242

Villanycsengő

Javításokat

villanyvilágítási

bevezetéseket szaksze-
rűen eszközöl ²⁸⁴³

Kalmár József

Arad, Salacz-utca 2.

Városi s megyei telefon 509.

PÉNZ

a legolcsóbban és leggyorsabban
földre és városi házakra **amortisa-
tióra** (tőketörlesztéssel)

Aradon a lerégibb és legismertebb közvetítő iroda

Szücs F. Vilmos

a nagyzebeni földhitelintézet kölcsön képviseleténél

ARADON, Karolina-utca 8. sz. (saját ház)
a fiók posta mellett.

Elvállalok convertálásokat utólagos díj és költség
megtérítés mellett.

„Házak és földek adás-vétel közvetítése.”

Ugyanitt megbízható üzletszerzők
alkalmazást kaphatnak. ⁵³¹

Több aradi házat olcsón és előnyös fizetési
módozatok mellett eladok.

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Van szerencsém a n. é. kö-
zönségnek tudomására adni,
hogy a Gróf Leiningen u. 12 sz.
alatti

vendéglőmet

a Kossuth-utca 5 szám,
volt Galy-féle helyiségbe át-
helyeztem és azt ujonnan át-
alakítva megnyitottam.

Valódi hegyi borok és ki-
tűnő konyha. Havi étkezés a
legjutányosabban. Pontos és
gyors kiszolgálás. ²⁷³³

Minden nap zeneestély.

A nagyérdemű közönség be-
cseles pártfogásáért esedezem
tisztelettel

Zubreczky Viktorné.

ARADI NYOMDA
RÉSZVÉNY TÁRSASÁG
KÖNYVKÖTÉSZETE
Arad a császári vasúti palotáján

AMATEUR A LEGMODERNEBB
VEKEL FELSZERELT
KÖNYVKÖTÉSZEINKET,
MOL A LEGEGYSZERŰBB BEKÖTÉSŰ
FOGVA A LEGFENYESEBB KUALITÁSI
DISZKÖTÉSEKET TUDJUK RÉSZTEL

DISZDOBOZOK
FÉNYKÉPTARTÓK
AMATÓR KÖTÉS.

DISZMŰMUNKÁK
MONTIROZÁSOK
IRÓMAPPÁK.

nagy a szobaasszonynak — mert meglőttem magamat.

A főhadnagy, amint később kiderült, reggel hét órakor ébredt fel. Felült ágyában és egy rozsdás hatlövetű revolverrel fejbe lötte magát. A lövés után nem vesztette el eszméletét, sőt volt annyi ereje, hogy segítségért csengetett.

A szálloda személyzete gyorsan előhívta dr. Brunner Lajos orvost, ki első segélyben részesítette a főhadnagyot. Megjelent a rendőrség is, a mely csakhamar megállapította, hogy az öngyilkos nem Sashegyi Sándor, hanem Laskay Endre, a fogarasi 2-ik honvédegyezred főhadnagya. Az öngyilkosjelölt három levelet hagyott hátra. Az egyik nyitott levél a főkapitányhoz van címezve. Ebben azt írja Laskay, hogy teljes józannal és szívesen követi el az öngyilkosságot s kéri, hogy felboncolását mellőzzék. Levelet intézett ezenkívül Laskay Endre címére Kemecserre, a ki valószínűleg az édesapja s Kaszler József főhadnagynak Fogaraszra.

A főhadnagnál jelentéktelen pénzüsszeget találtak s ebből azt következtetik, hogy anyagi zavarok miatt lett öngyilkos.

Ki a pivát?

A z é h e s k ö z g y ü l é s .

Diszmagyar nélkül.

Arad, december 9.

Van a vármegyeházán egy szép tágas terem, kitünően alkalmas mindenféle soiréra, táncmulatságra, nagyobb lakodalomra, sőt még temetésre is. Egynémely naiv falusinak képtárlat gyanánt is be lehetne mutatni, lévén benne vagy huszonöt portré, különböző rendű és rangu hazai és megyei nagyságoké. Sőt egy kis jóakarattal muzeumnak is nevezhető, miután két vihartól szagzatott régi zászlót őriz.

Ilyen sokoldalú és érdekes terem ez a terem, kár tehát, hogy csak nagyon ritka esetekben frekventálják, akkor se lakodalmi célokra, de még táncmulatságra sem, csupán azért hogy a tekintetes vármegye egynémely ügyes-bajos dolgait elintézzék. De ilyenkor is rendszerint hamar marad árván, miután az urak egyrészt éhesek, nagyjából szomjasak, legnagyobb részt pedig nincsenek jelen. Elvégre, hála az autonomiának, minden úgy folyik, ahogy folyik és ha egyszer véletlenül eltalálnak felejteni az ugynevezett közgyűlés megtartását, akkor se csodálkozná a falon függő Deák Ferenc, valamiképp nem csodálkozik most sem, hogy körülbelül ötszáz urat lát diskurálni, éljenezni, unatkozni és tévedésből a kibukottaknak gratulálni.

Még az sem feltűnő, hogy ezuttal a magyar nemzeti eszme külsőségeiben háttérbe szorult, nem úgy, mint hat évvel ezelőtt, amikor az akkori főispán és a mostani alispán diszes magyar mentében, kardosan, sőt sarkantyusan jelentek meg és vagy három millió nyolcszázötvenezer magyar nemzeti éljont vágtak ezért a hazafias cselekedetükért zsebre. Ezzel ellentétben ma a mostani főispán a diszruhából csupán a monoklit hozta magával, Dálnoki-Nagy Lajos pedig egyszerű fekete császárkabátban jelent meg.

Sebaj. Mohácsnál diszruhát viseltek a nagyságos és tekintetes urak elődei és talán éppen ezért veszett el több, mint a mai közgyűlésen. Ma csupán a „szetreaszke“ kiáltások veszttek el, nem mintha az éljenek száma túlnyomó lett volna, hanem mert a román nemzetiség képviselői ezuttal néhány órára elfelejtették anyanyelvüket és épugy éljeneztek, mint a legtörszagyökeresebb magyarok között szokás. Aki akarja, tekintse ezt a magyar nemzeti eszme diadalának, a mi részünkről e tekintetben nem konstatálunk semmit.

Kezdetét veszi a tisztújító közgyűlés. A karzatról diszes, sokszínű hölgyközönség mosolyog a Károlyi Gyula gróf monoklija felé. A színésznők is képviselve vannak, a mindig bájos H. Harmath Józsa személyében, de ő ezuttal inkább mint Heppes Aladár felesége van jelen, miután ma lesz az urából első osztályú aljegyző. Lenn a teremben néhány érdekes előkelő arc. Megjelent Urbán Iván is, az egykori kedves főispán, a képviselők közül Suciu és Russu Sirianu Jánosok, továbbá Mahler György, Lázár Zoárd, sőt mások is. Itt van az atléta természetű Hámory László, Rajku Sebő, Heinrich Sándor, de vannak kívülök még vagy négyszáz, akik kétszer is betudnák tölteni a különben tágas termet.

Aránylag gyorsan és simán folyik minden. A főispán beéri néhány üdvözlő szóval, nem tart hosszabb beszédet, miért is nyomban rátérhetnek az eléggé fontos tárgyra. Hogy Dálnoki Nagy Lajost további hat évre egyhangulag választják meg, az csak természetes. Hogy ugyanez történik Schill József főjegyzővel is, azt senki se veszi zokon. Hogy viszont a radnai főszozolgabírói állás betöltése irányában szavazást rendelnek el, az egyáltalán nem esodálatos, miután különben nem lett volna értelme az összejövetelnek. Egy kis harc nem árt, enélkül még eltalálják felejteni az alkotmányos jogok gyakorlását. Meg aztán azért is muszáj szavazni, hogy néhány rövid negyed órára felfüggeszék az ülést, mert egyfolytában három óra hosszat ülni, még annak a legtávolabbról jött tekintetes urnak is sok, aki a múlt hét vasárnapján indult el a nemesi kuriából, hogy ma reggelre pontosan megérkezzenek. Denikve elrendelik a szavazást. Édes Elemér és Hanthó Jenő a komoly jelöltek. De Nováknak is vannak hívei, sőt egy naiv szavazó meg is kérdezi Dálnoki Nagy Lajost:

— Talán a Novák Irén pályázik?

Teljes joggal kérdezheti, miután van egy pap, ha jól tudjuk Nagyváradon, akit Károly Irénnek hívnak. Am Novákok ezuttal Kornélnak hívják és tekintélyes számu szavazata van. Két szavazatszedő küldöttség működik és egy rövid félóra alatt bevégezi a munkát. Kihirdetik az eredményt:

— Éljen Hanthó Jenő!

Később van még egy névszerinti szavazás: Nikodém és Török Ferenc dr. között. A végén konstatahatják, hogy Nikodém hatvanhetes. Ugyanis annyi szavazatot kapott. Török ellenben nem hatvanhetes, hanem százhuszonnyolcas és ezen a közjogi alapon őt választották meg.

Egy csomó egyhangú választás, azután rátérnek a szakbizottságok megalakítására. A hölgykarzat lassankint kiürül. Mire a loavató bizottság tagjainak kijelölésére kerül a sor, már csak egy hölgy van a karzaton, ő sem azért, mintha arra volna kíváncsi, hogy kik fogják ezentul doktorokká avatni a lovakat.

Incidens nem igen volt, mindössze annyi, hogy egy Fritz nevű nagyon kedélyes megyetag szavazás közben véletlenül elvesztette a sipkáját. Valószínűleg a tintatartóba esett, ez azonban nem vigasztalta meg Fritz bácsit, aki sipka nélkül ment a legközelebbi boltba, hogy kalapot vásároljon. De alighogy kalaposan visszatért, megtalálták a sipkáját. Már most mit csináljon a kalappal?

— Egyszerűen vissza kell vinni.

Fritz bácsi visszavitte tehát a kalapot. A kereskedő visszavette. Am a kedélyes megyetag csak akkor vette észre, hogy a zsebébe tett sipka utközben ismét elveszett. Mit tegyen? Ujból megvette a kalapot. Alig hogy kilépett a boltból, a lovasutsonken ismét megtalálta a sipkáját. Már most mit csináljon? Ujból visszavitte a kalapot. A kereskedő másodszer is visszavette. Fritz bácsi kedélyesen ment vissza a megyeházára. Ott aztán meglepetés várt rá. Egy másik Fritz bácsi ugyanis csodálkozva nézett rá:

— Nini, hiszen ez az én sipkám! . . .

— A magáé??

— Persze, hogy az enyém!

Megnézték belülről és kiderült, hogy csakugyan a másik Fritz bácsié. Az első Fritz bácsi tehát visszaadta és fedetlen fővel ment harmadszor is kalapot vásárolni:

— Kérek egy kalapot.

— Ön ugylátszik viccel, — válaszolt a kereskedő. — Harmadszor nem adok.

És nem is adott. Fritz bácsi végleg kalap nélkül maradt. Szomoruan ballagott át a megyeházára és elpanaszolta a baját:

— Mit tegyek? — kérdezte a résztvevőktől.

— Vegyen egy másik kalapot.

— De ha nem adnak . . .

— Dehogynem, menjen más üzletbe.

— Hopp — ütött a fejére Fritz bácsi, erre nem is gondoltam!

Mert Fritz bácsi valószínűleg Mucsán képzelte magát, ahol csak egy kalapos van, de az is csak cipőt árul, kalapot ellenben nem.

Igy folyt le a megyegyűlés.

Hogy a sok jóféle ital a megyetagok torkában miképen fojt le, arról csak a vendéglősök adhatnak számot.

H—y S—r.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi Turista-Egyesület választmánya folyó évi december hó 10-ik napján kedden délután 6 órakor az egyesület helyiségében ülést tart, melyre a tagokat meghívja és szíves megjelenésre kéri az igazgatóság. Tárgy: 1. Utjelzések ügye. 2. Aradhegyalja utbálzása térképének kiadása. 3. Solymósi vár átvételének ügye. 4. Pénztárjelentés. 5. Tagfelvétel. 6. Közgyűlés előkészítése. 7. Kandidáló bizottság kiküldése. 8. Indítványok.

Merénylet

a portugál király ellen.

Bomba a páholyban.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Arad, december 9.

Portugáliában minden csendes, jelenik a hivatalos lapok, amelyeknek semmit sem szabad közölni az egész országban elterjedt forradalmi mozgalomról. Erősen inog a trón a kövér Carlos király alatt, aki az ország helyes kormányzása és a gyakorlati politika helyett léha szórakozásokkal tölti idejét. A portugál nép azonban öntudatra ébredt, jogokat és megélhetést követel, amelyet a mai államforma mellett nem lát biztosítva. Néhány hónap alatt rohamos mértékben nőtt a köztársaság pártiak és az anarkisták pártja. Ez utóbbiak különösen sokat hallatnak magukról. A király élete nincs biztonságban, mindenféle összeesküvéseket fedeznek fel, amelyek ellene irányultak. Most is egy veszedelmessé válható bombamerényletet hiúsított meg a lisszaboni rendőrség, amelynek felfedezése után nagy nyomozás indult meg és számos letartóztatás történt. Portugália azonban forrong tovább izzó a hangulat az uralkodó személye és a monarchikus államforma ellen is.

Lisszabonból jelentik: A Portugál fővárosban nagy összeesküvést fedeztek fel, amely a király élete ellen irányult. A lisszaboni San-Carlo operaház nézőterét most alakítják át és e hónapban lesz a színház ünnepélyes megnyitása. Az ünnepélyen a királyi család megjelenését is jelezték, amely azonban a felfedezett merényletterv következtében valószínűleg el fog maradni.

A nézőtér díszítésével és javításával foglalkozó munkások ugyanis a királyi páholy alatt két bombát találtak, amelyek elektromos gépezettel voltak összekötve. A gépezethez elektromos huzal volt erősítve, amely a nézőtérről a padlózat alatt a szinpadra, a kulisszák mögé vezetett, egészen az olasz születésű díszletmester helyig. A rendőrség ebből megállapította, hogy a díszletmester volt kiszemelve az anarkisták részéről a merénylet végrehajtására.

A rendőrség bekerítette embereivel a színházat, a bombákat elvitték és le akarták tartóztatni a díszletmestert. Ez először menekülni próbált, majd látva, hogy lehetetlen szabadulnia, revolvért rántott és a szinpadon föbelőtte magát.

A lisszaboni rendőrség szigorú vizsgálatot indított, hogy a merénylet bűntársainak és az anarkista szövetség működésének nyomára jöjjön. Nagyszámu letartóztatás történt. Az összeesküvés szála a főváros határain túl a vidék több városába vezetnek.

MULATSÁGOK.

A vasárnapi teazsur.

Arad, december 9.

Külsőségeiben fényes, gyönyörű lefolyású volt a vasárnapi teazsur. Aradváros társadalmának színe-java megjelent a tea-asztalok mellett, hogy néhány órára kellemes szórakozást szerezzen magának. Az asztalok körül bájos asszonyok és leányok sűrűleg forogtak, ők szolgálták ki a vendégeket. Szeretettel több, pontosabban kiszolgálást még a legkényesebb izlésű ember sem kívánhat, mint a minőben a jótékony hölgyek a zsur közönségét részesítették.

Öt óra volt, amikor a katonazenekar rázendített az első indulóra és csakhamar megindult a kedves fesztelen élet. A párolgó teák mellett Aradváros előkelő hölgyei kellemesen szórakoztak, a férfiak pedig már csak azért is jól érezték magukat, mert dohányzási szenvedélyükről nem kellett lemondani. Az iparosház dísztermének ragyogó csillárjai alatt gyönyörű látványt nyújtott a nagyszámu közönség, amelynek főleg a katonazenekar pompás játéka tetszett. A hangverseny minden egyes számát megtapsolták, de különös tetszést aratott Zellner Sándor saját szerzeményű bájos tánc-darabja, amelyet a kiváló karmester a teazsur alkalmából szerzett és mutatott be.

A vasárnapi zsur siker dolgában az összes eddigieket felülmulta. A szegény özvegyasszonyok nemes segítői nemcsak egy jó tett tudatával, de egy kellemes délután emlékével is gazdagították úgy önmagukat, mint a megjelent vendégeket.

A kiválóan sikerült teazsur rendezésében oroszánrész illeti Purgly Lajosné védőasszonyt Lőcs Rezső titkárt, aki fáradhatatlan munkássággal iparkodott a zsur anyagi és erkölcsi sikerét fokozni, ami a legteljesebb mértékben sikerült is.

A polgári jótékony négyzet a legközelebbi teazsurt januárban rendezi.

(=) Meghívás. Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület javára rendezendő estély részleteinek megbeszélése végett tisztelettel megkérem a védőasszonyokat: kegyeskedjenek december hó 11 én (szerd) délután 5 órakor lakásomra elfáradni. Tisztelettel öv. Hauser Károlyné

(=) A vajdahunyadi polgári jótékony négyzet melynek az élén Buczek Józsefné m. kir. vasgyári főnökhelyettesné, mint elnök és Kövály

Ernö dr., mint titkár áll, az ezidei elnöki bálját, melyet hangversenyyel köt egybe, jövő hó 14 ikén tartja meg. A hangversenyen részt vesz Ötös Giitta, a Népszínház vígopera primadonája és Gotti Jenő hegedűművész. A fényességükről híres hunyadmegyei bálak között is első helyet foglal el a vajdahunyadi, melyen az erdélyi előkelő körök élénk részt szoktak venni.

Justhot hazaküldték.

A házelnök levele.

— Az Aradi Közlöny irodalmi értesítése. —

Arad, december 9.

Valami készül, nem is olyan nagyon sokára. Legkésőbb december huszadikáig kell, hogy megtörténjen a nagy, a várva várt, de egyelőre még csak a beavatottak előtt ösmert esemény. Ez a valami pedig a horvát obstrukciónak végleges, egyszerűsmindenkorra szóló letörése lesz. A tervről, — amely politikai szenzáció-számba megy — annak előzményeiről és részleteiről a következőket sikerült megtudnunk:

A Wekerle-kormány mindenképpen el van szánva arra, hogy a koronával szemben vállalt kötelezettségét beváltja. A kormány ezt a kötelezettséget kénytelen teljesíteni és köteles gondoskodni arról, hogy a kiegyezés ujév előtt tető alá jusson.

A kormány mindenekelőtt úgy akart ennek a kötelezettségének eleget tenni, úgy akarta végrehajtani a kiegyezést, hogy azt egyetlen szakaszba foglalta. Ez azonban nem lendített sorsán. Ekkor határozta el magát a Wekerle-kormány a második rendszabályra. Egybehívta a zágrábi országgyűlést.

Azt remélte a kormány, hogy ezzel a sakkhuzással a horvátokat lecsalja Zágrába és idefenn megtisztul tőlük a levégő. De a kormány csalódott számításában. A horvát rezolucionisták nem mennek le valamennyien Zágrába, hogy a Sabor ülésein résztvegyenek. Supiloék, mielőtt ezt elhatározták, ülést tartottak Budapesten és itt szinte matematikailag kiszámították, hogy ő rájuk nincs szükség odalenn. Van kilenc emberük, ezek a Starcevic-párttal együtt többségben vannak a régi nemzeti párt fölött és éppen elegenden vannak ahhoz, hogy Rakodczay bán se költségvetést, se bizalmi szavazatot ne kaphasson.

A horvátok tehát ugyanis biztonságban vannak odalenn — ha idefenn maradnak. Tehát nem mennek le mindnyájan. Néha-nyan továbbra is szerencsétlenek a magyar országgyűlést, jelenlétükkel, tanácskozásaikkal.

A horvátok ezzel az elhatározásukkal egyszeribe feldöntötték a kormány minden számítását. A kormánynak más tervet kellett kieszelnie. Pozitívabban, olyant, amit nem dönt föl egy meg nem történt elutasítás. Ezért is elhatározták, hogy miután odalenn nem sikerül, a horvátokat itt fenn, a magyar parlamentben teszik tönkre. Le akarták verni az obstrukciót, de úgy, hogy ezzel minden jövődöbeli horvát obstrukciót is agyonvernek.

Ennek azonban többféle akadálya volt. Legelőször is az elnök, Justh Gyula, aki tudvalevően semmiképp sem volt hajlandó és nem is hajlandó most sem a házszabályok erőszakos félremagyarázására. A kormány kérielni kezdte Justh Gyulát, aki hosszas rábeszélés után végre enge-

dett. Egyrészt a kormány szorult helyzetére, másrészt arra való tekintettel, hogy az ország sorsa nem függhet örökösen negyven ilyen legény szeszélyétől, beleegyezett abba, hogyha maga nem is cselekszik, de enged másokat cselekedni. Justh Gyula egyenesen a kormány kérésére utazott szűkebb hazájába, Csanádmegyébe, a honnét új esztendőig ki nem mozdul. Vagyis lent marad addig, a míg a kiegyezést itt fönt keresztül nem vitték, a horvátokat le nem törték.

Hátra volt még egy akadály. A magyar ellenzék. Ezek ellen nem akartak erőszakot alkalmazni, nehogy a készülők később veszedelmes precedensül szolgálhasson. A magyarellenzéknel, a disszidenseknél azonban használt a jószó. A kormány — Lengyel Zoltán kivételével — bevatta őket tervükbe és erre a disszidensek elálltak a további vitától. Megelégszenek azzal, hogy egyszerű szavazással tüntetnek az egyszakaszos ellen.

Justh Gyula elutazása és a disszidensek leszerelése egyidőben történt. A tér szabad. A kormány Návay és Rakovszky segítségével végrehajthatja és végre is fogja hajtani tervét. Legkésőbb december huszadikáig. Karácsonyra a már megszavazott egyszakaszos lesz az a kriszt-kindli, a mit Wekerle a Burg karácsonyfájára tesz le.

Justh Gyula egyébként tornyai birtokáról, ahol most időzik, levelet intézett Wekerle Sándor miniszterelnökhöz a házszabályrevízió ügyében. A levél bővebb tartalmát nem tudják, de hír szerint annak tartalmával áll összefüggésben az a konferencia, melyet a miniszterek ma délután a képviselőházban tartottak.

HIREK.

— Rendszabályozzák a horvátokat. Budapesti tudósítónk jelenti: A képviselőház mentelmi bizottsága ma délelőtt 10 órakor Malatinszky György elnöklete alatt ülést tartott. Előadó Hédervári Lehel volt. Supilo Ferenc kijelentette a bizottság előtt, hogy nem volt szándéka az elnököt sérteni. A bizottság Supilot a Ház megkövetésére ítélte és kimondotta, hogy védelmét a Ház előtt is époly ünnepélyesen tartozik előadni, mint ahogy a bizottság elé terjesztette. Popovics Dusan képviselőt a bizottság a 255. §. alapján 15 napi kizárásra ítélte, mert az elnököt nem hagyta szóhoz jutni és mert ezuttal vele szemben ismétlés esete forgott fenn.

— Válság a német birodalmi banknál. Berlinből jelentik: Koch, a német birodalmi bank elnöke, általános meglepetésre ma lemondott állásáról.

— A Széchenyi—Wanderbilt nászt elhalasztották. Newyorkból jelentik: A Széchenyi—Wanderbilt esküvő, amely legutóbb január tizennegedikére volt kitűzve, közbejött akadályok miatt ismét elmarad. A végleges terminust január huszonhetedikére állapították meg.

— Kereskedők nagygyűlése Aradon. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés aradi kerülete, amint jeleztük, december 15-én vasárnap kereskedői nagygyűlést tart Aradon. A nagygyűlés délelőtt fél tizenegy órakor, az aradi kereskedelmi akadémiá nagytermében lesz, s annak sorrendje a következőkből fog állani: Az adóreform és a kereskedők. Az új szövetkezési törvénytervezet és a fogyasztási szö-

vetkezettek A polgári perrendtartás sérelme. Ez utóbbi arra a szakaszra vonatkozik, amely meg akarja szüntetni az az gyakorlatot, hogy a kereskedők negyven koronán felüli adóikat a saját telepük helyén illetékes bíróság előtt perelhessék. A nagygyűlésen képviselteti magát az O. M. K. E. központi elnöksége, amelynek kiküldöttje külföldi fog nyilatkozni azon jelenségről, amelyek a kereskedelemmel szemben ez idő szerint Magyarországon tapasztalhatók. A jelentős gyűlésre az aradi Onke. kerület aradi és vidéki tagjain kívül meghívják az összes aradi kereskedelmi és ipari testületeket, a közigazgatási hatóságok vezetőit, az Aradon lakó országgyűlési képviselőket, a pézszintezetek vezetőit, s az egyéb szakértőket, továbbá az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés szomszédos kerületeit is. Amint előrelátható, a kereskedők aradi nagygyűlése impozáns állásfoglalás lesz azokkal a helytelen, a kereskedelem érdekeinek ártó törekvésekkel szemben, amelyek a napirendre tűzött javaslatokon átvonulnak.

— Kétezer munkás sztrájkol. Triesztből jelentik: Az itteni kikötő-munkások tegnap délben tartott gyűlésükön kimondták a sztrájkot. Ma reggel kétezer munkás hagyta abba a munkát. A sztrájkolók kereskedőcégek és szállítók alkalmazottai, szervezett munkás mintegy hatszáz van közöttük.

— A szinügyi bizottság tagjainak létszáma. A város törvényhatósági bizottsága, mint ismeretes, a szinügyi bizottság tagjainak számát tízenkettőről tízenhatra emelte fel. A határozatot felküldték a belügyminiszterhez, aki ma érkezett leiratában tudatja a város közönségével, hogy jóváhagyta azt.

— Bécsi kellemetlenkedés. Bécsből jelentik: A nemzetiségi diákok ma gyűlést tartottak, hogy tiltakozásukat fejezzék ki a nemzetiségieknek Magyarországon való elnyomása ellen. A gyűlésen több reichsrathi képviselő is részt vett. Egy román diák hosszabb beszédet mondott, amelyben felpanaszolta, hogy a magyarországi románokat minden módon kirozzák, kirabolják, sőt meggyilkolják őket, leányaikat megbecstelenítik. Végül határozati javaslatot olvasott fel, amelyben a gyűlés kéri a művelt világot, emelje fel tiltakozó szavát a magyar önkényuralom ellen. Több szónok hozzászólása után a határozati javaslatot egyhangulag elfogadták.

— Megint a cilinderes ur. Megirtuk, hogy a múlt héten egy szemérmetlen ember garázdálkodott a Baross-parkban. Szombaton ismét hasonló eset történt, szintén a Baross-parkban. Ezúttal egy elegánsan öltözött ember, aki valószínűleg azonos a múlt heti garázdálkodóval, egy előkelő városi tisztviselő feleségét és ennek nővérét hozta kényelmetlen helyzetbe. Amikor előttük elhaladt, szétártta kabátját, amely alatt egy ruhadarab sem volt. A hölgyek sikoltozva menekültek, de az elvetemült ember nem követte őket, hanem a Maros-part felé sietett. A hölgyek nem tettek feljelentést, de a rendőrség serényen nyomoz, hogy a szemérmetlen ember kilétét megállapítsa.

— A fairmonti bányakatasztrófa. Newyorkból táviratozzák: Monogaholából (Nyugatvirginia) jelentik, hogy a fairmonti bányaszerencsétlenség áldozatainak száma 600. A bánya igazgatója a hiányzó munkások számát 478-ra becsüli, ehhez azonban nincs még hozzászámítva az a száz bányászfiú, akiket a bányában kocsitolásra alkalmaztak. A folyton megújuló

bányagázömlések megnehezítik a mentési munkálatokat és igen sokan azok közül, akik a mentési munkálatokat végzik, gázmérgezés folytán pusztulnak el.

— Letartóztatott román hírlapíró. Brassóából jelentik: A brassói magy. k. r. határszéli rendőrkapitányság predeáli kirendeltsége f. é. dec. hó 5-én letartóztatta Joanovits V. Gyula hírlapírót, a Szászvároson megjelenő Libertate című román lap szerkesztőjét. Joanovits igaztási perében a tárgyalás a kolozsvári esküdt bíróság előtt f. évi november 5-ére volt kitűzve, miért is elfogató levelet bocsátottak ki ellene. Joanovits Predeálon a magy. kir. határrendőrségnél az utlevél vizsgálat alkalmával Hociotta Iliás szelistyei hittanár nevére szóló utlevéllel jelentkezett kilépésre, de a határrendőrség által felismeretvén, letartóztatták és a kolozsvári törvényszékhez vitték. Ugyanekkor Joanovits kíséretében volt Matza János szászvárosi hírhedt oláh pap, ki ugyancsak más névre, Campenu Demeter nagyszabeni szentszéki úlnök nevére klálított nyolc napos uti igazolvánnyal jelentkezett kilépésre, de a határrendőrség őt is leleplezte és miután utlevélrendőri kihágás miatt elmarasztalta, visszautasította Szászvárosba, mert ellene nyomozó levél nem volt kiadva.

— A Molke-Harden pör. Berlinből jelentik: A Molke-Harden per újabb tárgyalásánál a nyilvánosságot kizárják.

— Véres szerelmi dráma. Véres szerelmi drámát inscenált vasárnap délután Aradon, egy Kovács Pál nevű lippai cigánylegény. Késsel támadt rá Satoj Szavetka 26 éves cselédlányra és több súlyos sebet ejtett a mellén. Régebben vadházasságban éltek Lippán, de a leány megszokta az ülteket, amelyekkel a legény bőven elhalmozta. Aradra jött tehát és itt Karácsonyi Antal fűszerkereskedőhöz állott szolgálatba. Kovács, aki visszaakarta hódítani a leányt, vasárnap felkereste Satoj Szavetkát, de ez halant sem akart a legényről. Ezért rántott a cigány kést a leányra. Tettének elkövetése után elmenekült, de a rendőrség még vasárnap délután letartóztatta, éppen amikor a motorosvasúttal elakarta hagyni Aradot. Kihallgatták, ma pedig átkísérték az ügyészség fogházába, ahol előzetes letartóztatásban marad. A leányt be szállították a kórházba. Sebei súlyosak, életbenmaradásához kevés a remény.

— A konferencier. Budapesti tudósítónk jelenti: Kellemetlen kalandja volt tegnap a Newyork kávéházbeli művész és íróasztaltársaság egyik fiatal tagjának. A kávéházba bejött egy detektív, Kádár Elemér és Gara Ákos 29 éves ügyvédjelölt — akinek külföldben boroszebesi ügyvédjelölt korában is volt kellemetlensége a büntelbírósággal, — felszólította, hogy kövesse. Gara megalapítója és konferencierja volt az Udoli-úti Kabaretnak. Garát a dévai kir. törvényszék körözötti súlyos testi sértés büntette miatt Gara állítólag a körözésről nem tudott, de a központi ügyeleten nem tehettek egyebet, letartóztatták.

— A munkások vasárnapja. Az „Aradi Nemzeti Szövetség” munkásképző intézménye által rendezett szak- és szórakoztató előadások második december 8-án volt megtartva a Weltzer János utcai polgári fiúiskola nagytermében. Az előadásra igen szép számmal jött el a közönség. Ott volt Institoris Kálmán kir. tanácsos is, ki nagy szeretettel vett részt az előadások rendezésének munkájában. A szak-előadást Almási T. Pál p. g. iskolai igazgató tartotta. Érdekesen ismertette a földrajzi felfedezéseket, vázolta azok nagy hatását. Európa nevezetességét magyarázta. A képeket Matuzsik Márton tanár vetítette. Az előadót lelkesen tapsolta meg a közönség, aki előadásának folytatását a jövő vasárnapra ígérte. Az előadást

megelőzte Matyó Sándor szavalata. A legközelebbi előadás december hó 15-én négy és fél órakor lesz. Ismét vetített képek illusztrálják az előadó magyarázatát.

— Uj doktor. Suciu János ügyvédjelöltet e hó 7-én a kolozsvári egyetemen a jogtudományok doktorává avatták.

— Ingyen ruha. Az aradi izr. jótékony egyesület szeretetteljes, szép ünnepet tartott ma. A tél küszöbén az arra szorult gyermekek között meleg téli ruhákat osztott ki, hogy hivatalához képest ezzel a nyomoruságon enyhítsen. Összesen 60 elemi, 15 polgári, 17 tanonc és 3 siketnéma iskolai gyermek között osztott szét ruhát. A szép ünnepélyen Deutsch Mór, az egyesület elnöke, továbbá Eckstein Mór igazgató-tanító tartottak szép beszédet, végül a gyermekek egyike szép szavakkal köszönte meg a jótéteményt, a melyet a humánus egyesület velük gyakorolt.

— Csőd. A napokban megírjuk, hogy három fővárosi cég csődöt kért. Halász Henrik aradi kereskedő látta. A mai tárgyaláson a bíróság igazoltnak látva a csődkérvény jogosultságát, mert megállapította, hogy Halász Henrik november hónap 18-ika óta ismeretlen helyen tartózkodik. Erre az aradi királyi törvényszék a csődöt elrendelte és ügygondnokul Hanthó Sándor dr. ügyvédet nevezte ki.

— A szerb tárgyalások. Bécsből jelentik: Az osztrák-magyar monarchia és Szerbia között most folyamatban lévő kereskedelmi tárgyalások ma folytatódtak és remény van arra, hogy a szerződés létre fog jönni.

— Merénylet egy alkormányzó ellen. Kalkuttából táviratozzák: Kharagpur mellett merénylet követtek el egy vonat ellen, amelyben Bengalia alkormányzója utazott feleségével és kíséretével. A vonat alatt dinamitpatront robbantottak fel, amely a földet hatalmas darabban fölverta, de a vonatban nem tett kárt. Azt hiszik, hogy a merénylet egy elbocsátott munkás bosszújának műve.

— Köszönetnyilvánítás. Az aradi „Jókedv” asztaltársaság volt szíves az aradi agghonvédek segélyezésére tíz koronát adományozni, — amiért az aradi honvédegyület ezután is a legáltalánosabb köszönetét nyilvánítja. Simey István egyf. elnök, May Soma jegyző.

— Tűz egy gőzösn. Brastből táviratozzák: A Milos nevű német gőzösn tűz ütött ki. A víz nyomása alatt a közbenső falak beomlottak. A lángok a hajónak egy másik helyiségébe is átcsaptak. A tengerészeti prefektus elrendelte, hogy a Remorquer Laborieux a helyszínén maradjon és a segélyakciót folytassa.

— Karácsonyi kirakatok Fischer áruházában. Érdekes meztelteni ez idő szerint a díszes kirakatokat Fischer Nagy Áruházában. A kirakatok már messziről hirdetik karácsony közeledtét. Nemcsak az utcai, hanem a kapuati kirakatokat is érdemes figyelemmel kísérni. Minden tárgyon a szabott ár látható s ezek a szabott árak oly jutányosak, hogy bámulatba ejtik az embert. A divat cikkek is kellő mértékben vannak képviselve. Oriási élénkség uralkodik már Fischer Nagy Áruházában Szabadság-tér 12. 2909

— Tulhalmozott raktár miatt leltári aron árusítom az idény beállításával az összes arany, ezüst, briliáns és gyémánt ékszer, valamint a legelső rangú, nehéz, tűzi ezüstölt dísz China-ezüst evőeszközeit. Számos látogatásért esd Weinberger Ferenc Arad, Fischer Eliz palota. Városi és megyei telefon 489.

— Már december 19-én tartják meg a 38 ik polgári jótékonycélra rendezett államsorsjáték húzását. Csak négy koronába kerül egy sorsjegy, melyek minden váltóüzletben, dohánytözsdeben stb. kaphatók. A 18 389 nyeremény (főnyeremény 200000 korona) mind készpénzben fizetetik ki. 3948

— A világhírű buziásfürdői természetes szén-savforrások immár az ipar szolgálatába is léptek, miután azok új tulajdonosa, Muschong Jakab modern berendezésű hatalmas műveket létesített a természetes, folyékony és vegyileg legtisztább szén-sav nyerésére, melyből kartellen kívül bármely mennyiséget képes azonnal szállítani.

— Rovarpor, bolhák, legyek, poloskák, svábok ellen leghatásosabb Vojtek és Weissnál. 201

Budapest. áru- és értéktőzsde.

- Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. -

Budapest, december 9.

Kevés forgalom, 10 fillérrel magasabb árak.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli sárlat	5 órai sárlat
Buza áprilisra . . .	13.42-13.43	13.33-13.39
Zab áprilisra . . .	8.69-8.70	8.86-8.67
Roze áprilisra . . .	12.58-12.59	12.52-12.53
Tengeri májusra . . .	7.60-7.61	7.58-7.9

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	633 75
Magyar hitelrészvény	749 25
Osztrák-magyar államvasuti részvény	633 75

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

- December 9. -

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 125-126 fillérig; fiatal közép páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban 127-129 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 129-131 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 240-280 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéslelészám: December hó 5. napján volt készlet 26,248 darab, december 6. napján főlhajtott 393 darab, december 6. napján elszállított 255 darab, december 7. napjára maradt készletben 26,391 darab. A hizott sertésüzlet irányzata: Lanyha.

A fiatal leányok

ha testileg gyengék, vagy csak muló betegségben szenvednek is, már régóta bizalommal viseltek a SCOTT-féle Emulsió iránt, mert fejlődésküire jótékony hatással van ez az izletes, könnyen emészthető 3895

legjobb erősítőszert.

Serdülő leányoknak minden alkalommal ezt a bevált, kitűnő szert kellene használniok, a mikor gyengék, fáradtak és kedvetlenek.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 60 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — közzük figyelmeztetve venni.

IDEGENEK ARADON.

- December 9. -

Központi-szálloda. Cséky Viktor tanár Budapest. — Barkassy Kálmáné birtokosné és leányai Algyest. — Decsényi Gyula igazgató Budapest. — Chlosinszki V. tanfelügyelő Brassó. — Mahler Gyula orsz. képviselő Elek. — Kapdebó István birtokos Talpas. Popovics György dr. ügyvéd Kisjenő. — Dénes Jakab dr. ügyvéd Buttyin. — Nagy Antal birtokos Acélháza. — Bolyos József fészolgabiró Borossebes. — Milován V. körjegyző Mondorlak. — Keresztes Lajos körjegyző Csermő. — Vuculesku Titusz szolgabiró Ternova. — Szekendy Pál uradalmi intéző Sikula. — Krizsán Lajos bizt. tag Borosjenő. — Kriván János törv. bizt. tag Borosjenő. — Kemka Gyula főerdőmester Kaprióra. — Karton Aladár igazgató Borosjenő. — Tenner Ede gépkereskedő Budapest. — Brück Gusztáv fakereskedő Batta. Flór Győző kereskedő Budapest. — Semes Aladár ügyvédjelölt Temesvár. — Engelman Károly pénztárnok Nagylak. — Wilker Bernát utazó Bécs. — Kempfner Béla utazó Bécs. — Seitz Lőrinc utazó Bécs. — Csermák Vince utazó Bécs. — Weinkopf Bernát utazó Bécs. — Bihari Jenő utazó

Budapest. — Deutsch Vilmos utazó Budapest. — Bettelheim Zsigmond utazó Budapest. — Fenyő Gyula utazó Világos. — Singer Ferenc utazó és neje Temesvár. — Balog Adolf utazó Budapest. — Schwarzenberg Dezső utazó Budapest. — Blau Jenő utazó Budapest. — Lichtman József utazó Bécs. — Kapelner Simon utazó Bécs. — Boskovits Imre utazó Bécs. — Szabados Sándor utazó Szeged. — Feninger Gyula utazó Budapest. — Kolban Zsigmond utazó Budapest. — Kranthal Adolf utazó Budapest. — Zeiler Arthur utazó Budapest.

Fehér Kereszt-szálloda. Dr. Balácsné és leánya Világos — Németh Károlyné és leánya Világos. — Konop Kálmán nagybirtokos Odvos. — Cattan S. birtokos Calafat. — Gotthard János főhercegi urad. erdész Kisjenő. — Deák Albertné tisztviselő Budapest. — Deutsch Róbert kereskedő Facset. — Bogján Sándor birtokos és neje. — Práger Nándor mérnök Tapolca. — Fodor Antal titkár és családja Resica. — Nyiri Imre mérnök Szeged. — Valdestein János igazgató Bécs. — Vaechtlen Jenő igazgató Bécs. — Kovács Miksa ügyvédjelölt Losonc. — Petrovics Antal birtokos és családja Zenta. — Serbán Emil főnök Petrozsény. — Biró Ferenc műépítész Szeged. — Vessely Károly hivatalnok B Csaba. — Gerő Gyula kereskedő Temesvár. — Schulhof Vilmos magánzó Lugos. — Ladányi Károly gyárvezető Mosony. — Vasvári Sándor és családja Kolozsvár. — Ladányi József főfelügyelő Fehértemplom. — Brettner Izso kereskedő Nagyenyed. — Faragó Sándor kisbirtokos Kassa. — Fleischer Fülöp — Varga Márton gazdálkodó Ocsanád. — Singer Izso szállító Debrecen. — Krámer Dezső gazdálkodó Komádi. — Fűredi Endre és neje Zsombolya. — Sorschmidt Rezső utazó Budapest. — Bartók Odön utazó Budapest. — Guttman Mór utazó Budapest. — Sipos Lipót utazó Budapest. — Müller Nándor utazó Budapest. — Breier Mór utazó Budapest. — Molnár Henrik utazó Budapest. — Fürst Ignác utazó Temesvár. — Grünzer Henrik utazó Bécs. — Guttman Henrik utazó Bécs.

Vass-szálloda. Petrovics György lelkész N. Pél. — Kanuska Árpád magánzó A. Alsóil. — Popovits Döme lelkész Csermő. — Lela István jegyző és neje Moroda. — Herman Gyula igazgató Gurahonc. — Danton Vince lelkész Gy. Varsánd. — Beles Augustin lelkész Simánd. — Saaf Zoltán jegyző Soborsin. — Budai Zsigmond jegyző Nadab. — Reisz Tivadar utazó Budapest. — Graf Gábor kereskedő Guraszad. — Bihari Jenő utazó Budapest. — Filip Leó gazdálkodó M. Pél. — Bosnyák József jegyző Holdmés. — Gárdonyi L. utazó Budapest.

Nemzeti Színház.

Kedd, 1907. évi december hó 10-én:

B) bérlet.

B) bérlet.

Itt először:

Rabenstein Bersabe.

Színzű 4 felvonásban. Irta: Wildenbruch Ernő. Fordította: Vértessy Jenő.

SZEMÉLYEK:

Hipold Bersabe	Hunyady József.	Felicitas Bartolme	Szilágyi Berta.
Dietburg Bartolme	K. Kápolnai J. Benkőné.	Ursula Georg	Keszler Ede.
Antony	Várnay Jenő.	Georg	H. Harmath J.
	Ujj Kálmán.	A karvaly	Kulcsár Lajos.
			Szathmáry A.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Keddi műsor:

1. Narancsavatás. Először.
2. Japán fogságban. (Dramai fővétel.)
3. A tenger óriásai és törpei. Először.
4. Elvesztett bersület. Először.
5. A tenger adománya. (Drama.)
6. Meglopott tolvaj.
7. Az ördög útja. (Színes varázskép.)
8. Mese egy lámpáról. Először.

Előadás kezdete 5, 6 és fél, 8 és fél órakor.

Cukrászda.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Cs. J (Budapest) Magánlevelek írására nem vállalkozhatunk. De azért legyen szerencsénk: nálunk nincs monopólium és ami jó, azt szívesen latjuk.

NYILTER.

Mindeddig felülmulhatatlan!

A Maager W.-féle

valódi tisztított

Csukamájolaj

(hatóságilag védett kiadásban.)

sárga üvegenként 2 kor. fehér " 3 kor.

Maager Vilmostól Bécs. 2451

1869. óta Ausztriába és Magyarországra általánosan bevezetve.

Tanárok és orvosok előszeretettel rendelik.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban és drogueriában

Főlerakat és szétküldés Ausztria-Magyarország részére:

W. MAAGER, WIEN,
III/3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg üldözöttek.

Kapható Aradon Földes Kelemen gyógytárban

Jó hírnév

és a fogyasztó közönség helyes izlésére vall, hogy pezsgőnk rohamosan terjed és nagy keresletnek örvend.

Lechner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Aradvárosi és megyei telefon 475. szám.

Néhány napig

maradék

elárusítás!**Öltöny szöveteket**

leszállított árban

772

árusítunk.

Nagy megtakarítás!

Szolid kiszolgálás!

*171—1907. tkvi sz.

Együttes

Arverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Stern Rozál óbesenyőlakos, mint jelentkező és Neurohr Károly szécsényi lakos mint csatlakozónak kimondott végrehajthatóknak Gyermann Alexandra arad gáji lakos végrehajtást szenvedett elleni 200 korona tőkekövetelés és járulékaik és 143 kor 30 fill végrehajtási költségek iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Aradgáj külvárosában fekvő: 1., az aradi 3302. sz. telekjében A. + 2 sor 5490 hrsz. alatt felvett 2/3-ad részben Germann Tivadar és Germann Emánuel végrehajtás alatt nem állók, 1/3-ad részben pedig Germann Alexandra végrehajtást szenvedett tulajdonául bejegyzett pesti dülöbéli szántóföldre özv. Germann Nikuláéné szül. Gulyás Kata haszonélvezeti jogának nem érintésével 308 korona, továbbá 2. ugyanezen számú tjkvben A. + 3. sor 4349 hrszám alatt felvett Brünek dülöbéli szántóföldről Germann Alexandrát illető 1/3-ad részére 149 korona 30 fillér és végül 3. az aradi 3511 sz. tjkvben A. + 2 sor 5489 hrszám alatt felvett 2/3-ad részben Germann Tivadar és Germann Emánuel végrehajtás alatt nem állók, 1/3-ad részben pedig Germann Alexandra végrehajtást szenvedett tulajdonául bejegyzett pesti dülöbéli szántóföldre özv. Germann Nikuláéné szül. Gulyás Kata haszonélvezeti jogának nem érintésével 508 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok és ingatlan hányad az 1907. évi december 3 órákor az aradi igazságügyi palota földszint jobbra levő 48 számú helyiségében megtartandó árverésen és pedig az ingatlan hányad a kikiáltási áron alól, vagy a Vertács Arkadia által ígért 60 koronáért, vagy azon felül, míg az ingatlanok a Vertács Arkadia által ígért 335 korona — 335 koronáért vagy azon felül fognak eladatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok és ingatlan hányad becsárának 10%-át, vagyis 30 kor. 80 fillért, 14 korona 90 fillért és 30 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881-ik év LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Aradon, 1907. évi október hó 4 ik napján, az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Aknay,

kir. társzéki bíró.

2904

Van szerencsénk a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy a mai naptól kezdve a konopi állomáson

**I. osztályu bükk hasáb
I. „ „ tölgy dorong
I. „ „ bükk dorong
és tölgy hasáb fát**

vaggon számra, valamint nagyobb mennyiségben a legjutányosabb árban szállítjuk. 2700

Kádár, Braun és Böhm

Megrendelések és bővebb felvilágosítással szolgál:

Kádár József Arad, Kossuth-utca 68. szám alatt.

578/907. sz.

Fazekas-varsándi körjegyzőség

Arverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy Uj Fazekas Varsánd község határában gyakorlandó vadászat jog Uj Fazekas-Varsánd község házánaál 1907. évi december 23 án d. e. 10 órákor tartandó nyilvános árverésen hat egymásután következő évre bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Uj Fazekas-Varsánd, 1907. évi december hó 3-án.

Gros scu Sándor,
kizs.

2903

S. Mod Mihály,
bíró.

Azon urral, ki

ezen lapra figyelmeztetett, holnap d. u. 5—6 óra közt találkozhatom a Forray-utca, Nádasdy-palotában levő **Zinner Vilmos** mű-órák és ékszerész kirakata előtt.

Férjhez mennék

azon urhoz, a ki arról biztosít, hogy a karika gyűrűt **Zinner Vilmos** ékszerésznél veszi meg, ahol jól és olcsón lehet vásárolni.

351

Hálás leszek

azon nemesszivü hölgynek, ki, hogy a hivatalból el ne késsek, megveszi azon szép és olcsó zsebórát, a melyet **Zinner Vilmos** mű-órák, Forray-utcai kirakata-ba láttam.

BRAUN EDE tüzifaraktára.

Ajánlja a n. é. közönségnek

**Tüzifa első osztályu bükk hasáb
„ „ „ cser hasáb
„ „ „ bükk dorong
„ „ „ tölgy dorong**

valamint vagon számra is kaphatók.

Tisztelettel

BRAUN EDE.

2699

**Schukri
element innen
Kolozsvárra.**

1 hónap után 2836

BUDAPEST.

Legideálisabb szer az arcz és kéz bőrének ápolására az

„AZOR“

mely a legkényesebb követelményeknek is teljesen megfelel.

Orvosilag ajánlva.

Kapható a gyógytárakban és gyógyáru üzletekben.

Főelárusító hely: 2901

WOJTEK ÉS WEISZ

gyógyáru nagykereskedő uraknál Aradon.

Egy üveg ára: 1 korona 20 fillér.

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyárakban.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem renthatja, a gépezet jó működéseért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

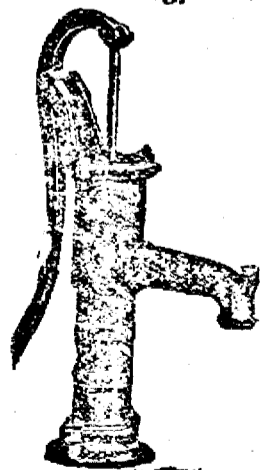
Tüzi fecskendők

Bolyó szelepekkel. Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros viz használtánál sem tagadják meg a szolgáltatást, — a gép jó működéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belső

gummizott, kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Otto

n. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 2900

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Szolid és pontos kiszolgálás.

Mindenféle újdonságok.

Legalkalmasabb

karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak kaphatók

ZIMMERMANN IGNÁCZ

ujjonnan berendezett Norinbergi, diszmű, férfidivat és játékaru üzletében

ARAD, Szabadság-tér 21. Lengyel Testvérek házában

(a színházzal szemben.)

2572

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Fráter Loránd nőlétkönyve

kétkoronáért kapható **Kerpel Izabella** könnykereskedésében Aradon. Vidékre 2.5 kor. beküldése ellenében. Egész könyvtárak vétele. 1921

Csemegeméz

öt kilós bödönökben 7 koronáért bérmentve kapható Hanzóros Géza gyógyszerésznél, Nagyhalmágyon. 2872

Sütőde

kiadó vagy eladó. Bővebbet a kishazsantmiklósi leány iskolában. 2881

Egy külön bejáratu

csinosan butorozott szoba, előszobával azonnal kiadó. Minorita-palota új épület II. em. 6. 2884

Rongált dobozu levélpapírokat

minden elfogadható árban kiárulit **Ingusz I. és Fia** könyvkereskedése Arad. 361

Egy 5 szobás lakás

azonnal kiadó. Thökölly Imre-utca 52. (volt Halász-utca.) 2900

Jelen szerény feltételek mellett

keres házvezetőnői állást magányos hölgnél vagy öregebb urnál Aradon vagy a közeli vidéken. intelligens fiatal német leány. Jól főz. Finomabb üzletbe is szívesen menne bármely minőségben. Ajánlatot Th. J. 73. címen kér a kiadóba 2894

Magyar, német

felolvasónőnek ajánlkozik intelligens hölgy. Cím. özv. Pollákné, Thökölly Imre-utca 5.

Egy jó menetű

szatócs üzlet, dohány és italmérséssel egybekötve, családi okok miatt azonnal átadó. Cím a kiadóban. 2808

11 év óta fennálló

mosóintézet Arad legforgalmasabb helyén családi viszonyok miatt azonnal olcsón eladó. Cím a kiadóban. 2906

**POROSZ
és
MAGYAR**

KÖSZÉN

blombázott zsákokban.

**DIÓ és
KOCZKA**

KOKSZ

ROSTÁLT BÜKK-FASZÉN

házhozhoz szállítva legolcsóbban kapható

ALTMANN EDE-nél

Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarkán

Telefon 46.

2565

Telefon 46.

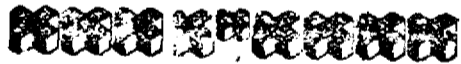
23047--1907. khsz.

Hirdetmény.

Czukur László aradi lakosnak Fejsze-u 24. sz. a telkén egy falrakó hely felállítására telepengedély iránt folyamodván, az 1884: XVII t-c. 27. §-a értelmében a telep helyszín tárgyalásán határidőül folyó évi december hó 21-én d. u. 4 órára kitűzetik, amelyre az érdekeltek ez uton is meghivatnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszín és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal ipariügyi osztályánál folyó évi december hó 21-ig, mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a netáni észrevételek írásban ugyanott előszóval pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtekinthetők, mert amennyiben ilyenek nem említettnek s ha köztekintetek gátlónak fel nem mérülendnek, a telepengedély az idézett törvény 30. §-a rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Arad, 1907. december hó 7.

Greén,
h. főkapitány.

Üzlet:

Andrássy-tér 13. szám

Minorita-palota

Telefon 333. szám.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

Kohn József

Gyári-műhely:

Batthyány-utca 32. sz.

saját ház.

Telefon 321. szám.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

ARAD.

Fémáru gyár és játék áruk nagy raktára.

Nagy választék mindennemű

**karácsonyi és ujévi ajándékokban,
legujabb mechanikai gyermekjátékok.**

Grammofonok, fonográfok és lemezek nagy választékban, diszműtárgyak fémből megrendelésre készítettnek.

2908

Laterna magika, kinematográfok, társasjátékok mindennemű gyermek konyhaedények nagy választékban.